

PHONG-HOÀ

16

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7

trang

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - TUÔNG - TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG DƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3p00 5p00
6 tháng 1. 60 2. 60
3 tháng 0. 40 1. 40
ADMINISTRATEUR GERANT
PHẠM-HỮU-NINH

MỘT VẤN ĐỀ DÂN SINH

Nam Kỳ giúp lẫn nhau

Kỳ trước tôi đã nói không đem dân đi đâu mà có thể làm cho dân sống một cách rộng rãi được. Phương pháp là dựa vào sự nhân dân đông đúc mà không mong ở địa-sản để nuôi dân nữa.

Nay ta đem hai xứ Bắc-kỳ và Nam-kỳ ra mà so sánh thì ta sẽ thấy hai xứ có thể dựa vào nhau, bù đắp lẫn nhau được. Nam-kỳ đất tốt, mỗi năm thóc gạo sản xuất ra có thể nuôi được mười mấy triệu dân annam, không lo đói kém. Bắc-kỳ dân đông đúc, chân tay khéo léo, chịu khó làm lụng, kỹ nghệ nhờ ở ba điều đó dễ khuếch trương,

nhất là các kỹ nghệ nhỏ lại càng chóng tăng tiến vì nhân công sẵn và rẻ.

Vậy nay lấy Bắc-kỳ làm nơi thị-trường để tiêu thụ thóc gạo sản xuất ở trong Nam và lấy Nam kỳ làm nơi thị-trường để tiêu thụ các sản vật của kỹ nghệ Bắc kỳ.

Hai xứ bù đắp lẫn cho nhau, và cùng làm cho nhau thêm phần thịnh.

Nbưng vấn đề này là một vấn đề rộng rãi, chính phủ phải tự đương lấy, ban bố các điều luật thích đáng thì mới mong có hiệu quả, mà cái hiệu quả ấy ít ra cũng trên mười năm mới thấy rõ ràng được.

Dẫu sao cũng phải tìm cách trù tính ngay từ bây giờ - Thay đổi cả cách sinh hoạt của một xứ không phải là một sự có thể làm xong trong cuộc lát được. Nhưng đổi một xứ xưa nay vẫn chuyên về nghề nông, thành một xứ trông mong sống về kỹ nghệ là một việc

xưa nay vẫn thấy trong lịch sử thế-giới (như ở nước Anh).

Mong cho Bắc-kỳ thành ra một xứ kỹ nghệ có thể đem các sản vật xuất cảng để tranh với các hàng ngoại quốc thì có lẽ là mong viễn vông, nhưng đem các sản vật bán quanh trong nước dựa vào chính sách bảo-hộ mậu dịch thì không phải là một việc không làm được.

Có hai điều cần phải trù tính: là gây dựng nền kỹ nghệ ở Bắc-kỳ và tìm cách tiêu thụ sản vật ở trong Nam.

Việc trên nhờ có nhân công sẵn, khoáng sản sẵn, lại nhờ có công việc dẫn điện về các vùng thôn quê, nếu khéo xếp đặt thì độ mười năm nữa ta đã có thể thấy nhan nhản khắp nơi các xưởng thợ, các nhà máy nhỏ, nó sẽ là cái biểu hiệu của sự phồn thịnh xưa nay chưa từng có ở xứ Bắc.

Sự trông trọt rồi cũng phải cho thích hợp để lấy nguyên liệu cung cấp cho

các sự cần dùng của kỹ nghệ.

Sự biến đổi về cách sinh hoạt nó lại có ảnh hưởng to về sự tiến bộ tinh thần. Nông-dân béo giờ tiến cũng chậm chạp, chỉ có bọn thợ thuyền là dễ hấp thụ những cái mới, dễ cùng nhau lập đoàn lập hội. Nhưng đây lại là một vấn đề khác.

Về việc tiêu thụ sản vật ở trong Nam thì một mặt nhờ nhà nước tăng cao thuế nhập cảng về các thứ hàng ngoại quốc, nhất là hàng Tàu và hàng Nhật, một mặt rò xét cho biết rõ sự cần dùng của đồng bào trong Nam để cung cấp và làm quảng cáo riết cho các thứ hàng nội hóa. Con đường xe lửa đi suốt Đông Dương nay mai sắp xong sẽ giúp cho sự giao dịch của hai xứ nhiều lắm.

Không kể một vài thứ, người mình không sao làm được, còn thì bao nhiêu đồ vật cần dùng của người trong Nam phải là của kỹ nghệ ngoài Bắc sản ra.

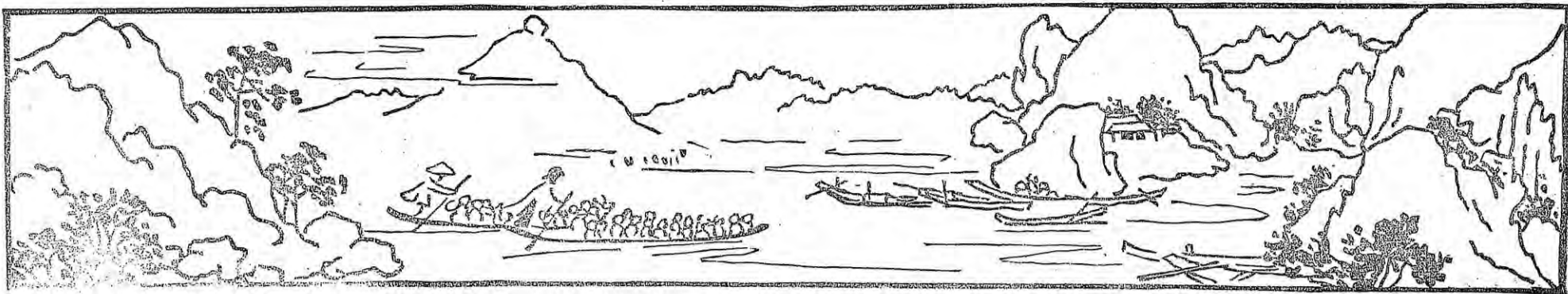
NHẤT-LINH

Trên con đường vào chùa Hương

Bồ . . . Tát

Công tử chào kháy :- Nam mô quan thế âm bồ . . . ồ . . . ồ sứt cạp
Nam mô quan thế âm bồ . . . ồ . . . ồ . . .

CHẠY HỘI CHÙA HƯƠNG

Ngồi trên ô-tô, giá những con cá hộp mang đi sống lại chắc cũng còn một cảm tưởng với hành khách. Gió thổi nh. Sự... của... núi Hương-sơn. Giờ u ám. Cảnh vật đều nhuộm một vẻ buồn mầu mĩc.

Một nhà du-lịch hay một nhà thi-sĩ mà đi thuyên trên sông sa-ri qua qua, hai bên toàn là núi, thì chắc cảm tình chan chứa biết bao. Nhà du-lịch sẽ khoe ngợi luôn miệng, chụp ảnh luôn tay. Nhà thi-sĩ hồn thơ sẽ cảm xúc và sẽ tuôn ra nhiều bài tuyệt bút. Nhưng tôi không phải là nhà du-lịch, lại cũng không phải là nhà thi-sĩ.

Hình cô lái đồ yên điện in lên rặng núi, tay cô chèo thuyên mềm mại. Cô lại tươi cười, để dài nên tôi quay lại nó vài câu truyện với cô, có lẽ thú hơn nhiều.

Những người đi lễ phật - tôi muốn nói những người chủ tâm đi lễ - những người đi lễ phật họ có ý kiến riêng của họ. Già trẻ lẫn lợi từ đã... đi hàng mấy ngày đường, khó nhọc vất vả mới đến đây. Nếu họ cái ao ước được xem cảnh đẹp thì họ sẽ thất vọng nhiều lắm. Nhưng lòng tin ngưỡng của họ rất mạnh: họ tin rằng phật sẽ chúm giám họ tằm, lòng thành của họ đã lần lợi từ

xa. Trèo núi khó nhọc cố vào đến chùa trong cũng chỉ để lễ xong là mãn nguyện. Đối với họ, chùa Hương chỉ là một cái chùa lạ, khó đi nhưng phải đi,

nghe người ta nói truyện nào, suốt, nào động thì cũng muốn góp mặt với thiên hạ troog rặng núi Hương-sơn. Lòng sốt sắng của họ để người lạnh lắm. Nhất là

về có thể nói rằng ta đã bước chân đến Nam thiên đệ nhất động.

Nhưng đến lúc về nhà kể truyện lại, thì bao giờ các bà, các cô cũng cùng một lòng khen lấy khen để rằng phong cảnh Hương-sơn thực là tuyệt đẹp và tỏ ý ái ngại cho những người nào chưa được đi đến những chỗ đó.

Dộng tiên

Hay là cõi nết bàn

đi để cho cô đi, có biết.

Người Hanoi đi chùa Hương lại có một mục đích khác. Nói cho đúng họ chẳng có mục đích gì. Ở nhà thường

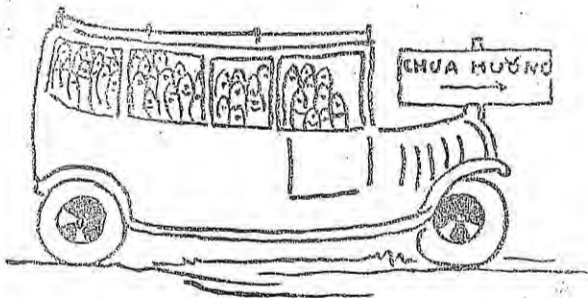
các bà, các cô lại thờ ơ lãnh đạm tẻ Trèo núi thì kêu mệt, kêu khát, kêu đau chân, nghĩ đến hàng chục bận. Chân lấm rồi, nhưng cũng cố mà đi, đi để lúc

Chùa Hương đã có tiếng là giàu: mỗi năm bết mấy vạn người đi lễ. Mỗi một cái thẻ « cái lương » là năm xu. Thế mà một vụ hội, tiêu thụ đến mấy vạn cái.

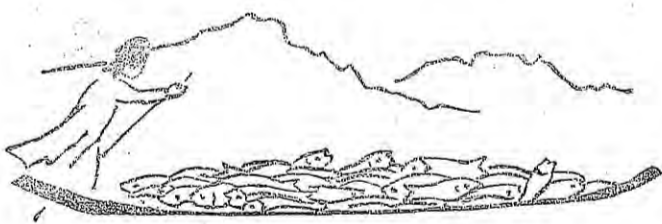
Thời mới, kiểu phải mới: ta thử lên sườn núi trông xuống chùa ngoài thì sẽ rõ Nhà gác cao giọc ngang, cửa sổ lối tây: toàn thể trông giống một giấy nhả thương lạ. Vào trong, cách bày biện cũng khéo: phật ngồi trên dây như trong hội chợ, bệ thờ bằng đá hoa, trên trông lại treo một cái đồng hồ vira kiểu mới.

Các sư đã nghĩ đến người đi lễ nhiều lắm Con đường vào chùa trong, hẳn các sư cho là khó nhọc mới có thành tâm nên cũng sửa sang ít thôi. Động Hương-Tích hùng vĩ tráng lệ là thế, nên các sư mới dựng cái cổng đá ở cửa động cho sừng sừng. Giá thuê thợ đào gọt động cho thật vuông vắn, bằng phẳng xây tường ngấu ra từng gian

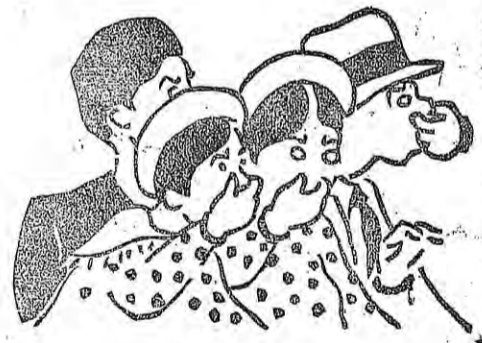
Cảm tưởng của người chày hội chùa Hương

Khi đi ô-tô

Khi đi thuyên

Khi đến chùa «Hương»

QUINZANIE RENAULT

Từ 21-4-33 đến 7-5-33

Tại hãng STAI

Dưới mấy gian nhà bằng gỗ, sơn trắng đung Jacomet chủ Hãng xe STAI tươi cười tiếp khách đến xem các kiểu xe tối tân Hãng Renault:

- Nervasport lối sport 8 máy 24 mã lực.
- Nervasport lối xe hòm 8 máy 24 mã lực
- Vivastella lối xe hòm 6 máy 16 mã lực
- Primastella lối sport 6 máy 16 mã lực
- Primaquatre 4 máy 8 mã lực
- Monaquatre 4 máy 8 mã lực
- Chassis Renault để đóng xe chở khách.

Mỗi kiểu xe đều sơn, kiểu nào cũng đẹp để và chắc chắn. Mì bày ở dưới ánh sáng đèn dùng mấy ngọn đèn « luminator » của ông Jacomet làm Đại lý độc quyền ở đây lại càng tôn vẻ đẹp.

Tại nhà bằng phên và cột nên Stai có đặt cả máy « knock-out » để phòng nạn cháy nữa.

Hiện Chabot cũng mang mấy cây đèn « pha » Holophane để trợ lực khiến khách ra vào xem xe buổi tối cũng như ban ngày vậy.

Trong hạn 15 hôm hãng STAI lại biến lại khách mua xe mỗi cái một trăm đồng.

Nam-Định

Chỉ có nhà H Đình làm được các công việc về quét vôi, sơn cửa, kẻ biển.

Vẽ hình quảng cáo vào tường

Bán sơn tây và hàng sắt.

Độc quyền đại lý

Nam-định Thái-bình Ninh-bình Phủ-lý

Sơn « Con Gà » Ai muốn làm đại lý cứ viết thư hỏi H. Đình

54 Avenue clémenceau

[[Nhà Baron cũ]] Nam-Định

ô-tô từ Tourane vào Nha-Trang

Vũ-văn-Bạt

Représentation pour le camionnage et restaurant.

Avenue du Marché Tourane.

Làm Đại lý

cho 35 cỗ xe sơn màu vàng, chạy từ Tourane vào Nha-Trang chỉ mất có hai ngày.

Mỗi ngày hai chuyến

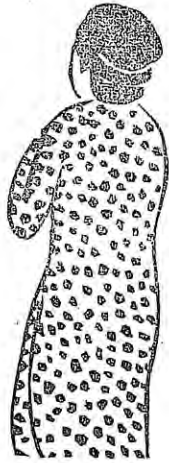
5 giờ sáng và 12 giờ trưa. Có chỗ ăn ngủ tử tế, sạch sẽ, giá cả phải chăng.

Nếu ai cần đi thật mau, cũng có ô tô đi suốt trong 1 ngày (từ 4 giờ sáng đến 6 giờ chiều (tối) giá cả điều đình riêng với quản-lý tại Tourane hay Nha-Trang

Câu tu' chùa Hương Bé cái nhăm

NHAT SACH

- Cậu ơi, cậu về ở với tôi

- Cậu ơi, cậu về ở với tôi

thì việc lễ bái sẽ tiện hơn trước nhiều. đồ được nổi tron ướt lấm lội. Thạch nhũ để làm gì, bận mắt vô ích. Đường lên giới, đường xuống âm-phủ nên lấp cả đi, sợ những kẻ chán đời lấy đó làm lối đi tu tiên chăng?

Những tay du-lịch chắc hẳn là mừng lắm. Đi từ Hanoi bằng ô-tô rồi bằng thuyền mới đến chùa ngoài, lại phải đi ngót một cây số đường núi mới vào đến động. Vất vả thay! Từ giờ giờ đi, muốn ghi lên đề tuôi đề kỷ niệm nghìn thu chỗ nào cũng dễ dàng, không phải leo trèo kho nhọc như trước nữa.

Các sư lại có thể đề riêng một gian cấm không cho ai đến quấy rầy được. Chú hãy giữ đặng sau một hòn đá, dù to cũng không phải là nơi kín đáo : tôi đương ngắm nghía xem xét, bỗng thấy thoáng qua mùi lạ. Tò mò vào tận trong cùng động, chợt thấy một cảnh tượng tuyệt thú : hai bác quần áo nâu, đầu cạo trọc co quắp bên ngọn đèn rầu rạc. Giọt thuốc phiện đương sèo sèo trên ngọn lửa. Đi tu cũng đã khác tục, nghiện thì cảnh lại càng tiên nữa. Hai sư ông kể cũng sướng : nằm trong động mát, bạn với ả phiến mà mơ màng mây khói thì còn gì tuyệt hơn nữa. Không kể rằng nhà sư lại đạt được mộng tu : nghĩa là đưa linh hồn về Tây-Trúc « Tây phương cực lạc » là đất của phật tổ và của ả phù-dung.

Nghĩ cho cùng trong chốn thâm sơn cùng cốc này, ngoài ngày hội ra, có ngày nào đáng vui? Gần vắng hội, mấy bác cung văn vẫn kêu gào, nhưng đã uể oải mà nào có ai nghe. Cảnh và người đều buồn cả.

Mà các cô con gái vùng Hương-son

lại càng chán nữa. Quanh năm trèo non lặn suối, tay bần chân lấm khó nhọc, các cô rất mong hai tháng hội. Hội đến mấy quả núi trước yên lặng mà vắng ngắt, nay đông đúc người đi. Các cô đi bán mơ hay trở thuyền cũng là những dịp các cô mua vui, những dịp các cô kiếm tiền.

Trong một nơi nhà thừa, người vắng, các cô dầu tình cảm suốt năm chỉ biết gãi tờ tình tình với đá, với cây. Vì thế lúc nào các cô vui, các cô rất dễ dãi. Các cô nói, các cô cười tít với những người đi hội. Các cô không rụt rè e-lệ lại không biết dấu diếm điều gì. Vui tình, tự nhiên, chân thật đã làm cho các cô đáng cảm, đáng mến hơn.

Hội tan, các cô lại quay về kiếm củi trong rừng xanh núi đỏ, ngày ngày làm bạn với gốc mơ già.

Năm sau, khách đi chơi chùa Hương sẽ lại gặp các cô vẫn vui vẻ, vẫn tự nhiên như trước

Nhưng hội chùa Hương còn đông, còn đông mãi mãi. Trông dân gian còn biết bao người mộ đạo phật. Đối với họ, chùa Hương là một nơi có nhiều sự lạ lùng, phải đi đến mới thật là mãn nguyện. Dù đường xa xôi khó nhọc, dù đồng tiền eo-hẹp họ cũng chẳng nề hà cố công mà đi cho tới. Mà đã đi một lần rồi, năm nào họ cũng muốn đi lần nữa.

Lúc tôi chưa được đi chùa Hương, ngồi nhà nghe họ nói chuyện lại, tưởng tượng chùa Hương là to tát, là đẹp đẽ là lạ lùng không bút nào tả được.

Những bài du-ký đi chùa Hương của các nhà văn-sĩ đã làm cho tôi nhiều phen ao ước được bơi một con thuyền

trên giòng Đục-khe trong vắt rồi được bước chân đến động Hương tích là một nơi kỳ quan của vũ trụ. Nhưng đến nơi rồi thì Nam thiên đệ nhất động chỉ là một hốc đá to, tối om om, khói bốc mù.

Nhiều người chắc cũng nghĩ như tôi. Nhưng thấy người khác khen đẹp, nghĩ mình có thể nhăm được cũng khen là đẹp Thành ra trong bụng không thích lắm mà ngoài miệng ai ai cũng cho chùa Hương là nơi thắng cảnh có một không hai. Người chưa đi vì thế vẫn ao ước đi. Người đi rồi thấy họ nề nức đi thì cũng muốn đi lần nữa, không còn hiểu chùa Hương đẹp về cái gì.

Vì thế hội còn đông mãi, nhà chùa còn giàu hơn lên mà các sư vẫn có thể làm được thêm nhà gác kiêu tây hay nằm khoèo với ả phù-dung suốt năm không phải lo thiếu thốn.

THẤT-LINH

Một sự thay đổi

Bắt đầu từ số sau, bản báo sẽ chỉnh đốn lại để in tờ báo cho đẹp hơn, và sáng sủa hơn.

Bản báo xin hứa hết sức làm cho tờ Phong-hóa về nội dung cũng như về hình thức, một ngày một thêm hay, thêm đẹp để đáp lại tấm thịnh tình của các bạn độc giả xa gần có lòng yêu tờ Phong-hóa, đã coi tờ báo đó như một người bạn thân.

Bản báo xin hết sức làm cho tờ Phong-hóa một ngày một mới, mới mãi, và bao giờ cũng hoạt động đề xứng đáng là một tờ báo của cái buổi đời mới và hoạt động này.

Trù liệu việc nhà in không kịp, nên số riêng về mùa xuân không ra được vì nay đã sang hạ mất rồi. Vậy xin hẹn cùng độc giả một dịp khác.

Các bạn muốn có đủ số đóng thành tập thì nên mua ngay và giữ lại kéo sau này muốn mua những số thiếu thì không sao có nữa, vì báo ra có chừng và ra đến đâu bán hết đến đấy ngay.

Bạn nào mua báo chưa trả tiền, thì xin kịp gửi tiền về cho, nếu không sẽ thôi không gửi nữa và sẽ nhờ nhà giấy thép đòi hộ. Tiền phí tồn các ngài phải chịu.

Thư từ, bài vở và ngân phiếu xin gửi về :

Ông Nguyễn-tường-Tam
Số 1 - đường Carnot Hanoi

BAN HÁT CAI LƯƠNG « TRẦN ĐẤT »

Ở Nam-kỳ đã đến Qui-Nhon rồi, ít ngày nữa sẽ đến diễn tuồng xuất sắc tại Tourane - Huế - Nam-định - Hanoi. Nhờ quý khán quan chiếu cố. Trần Đất Đêm đầu diễn tuồng «Khúc Oan Vô Lượng», cô Phùng Há thủ vai chính

Trong chùa Hương và trên chợ Trời

Bán mơ

Bán mộng

Chữa bệnh, phòng bệnh bằng thứ dầu nước là KHUYNH-DIỆP hay thứ dầu đặc là HỒI-THIÊN xức tóc bằng dầu thơm BA - Có hiện nay phần đông người đều quen dùng như vậy cả.

.. Phần đông người đều quen như vậy mà hiện VIÊN-ĐỀ lại đã giết được không biết bao là giết thường lớn trong các cuộc Đẩu-Xảo về Khoa-Học và Kỹ Nghệ tại xứ ta và ở bên Pháp, thời không có quảng-cáo ai cũng rõ ba điều :

- 1 Dầu-Khuynh-Diệp là thứ dầu ước hay
- 2 Dầu-Hồi-Thiên là thứ dầu đặt tốt nhất
- 3 Dầu Ba-Cô là thứ dầu thơm xức tóc quý hơn hết.

Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú-ý. Gửi thơ đề cho :

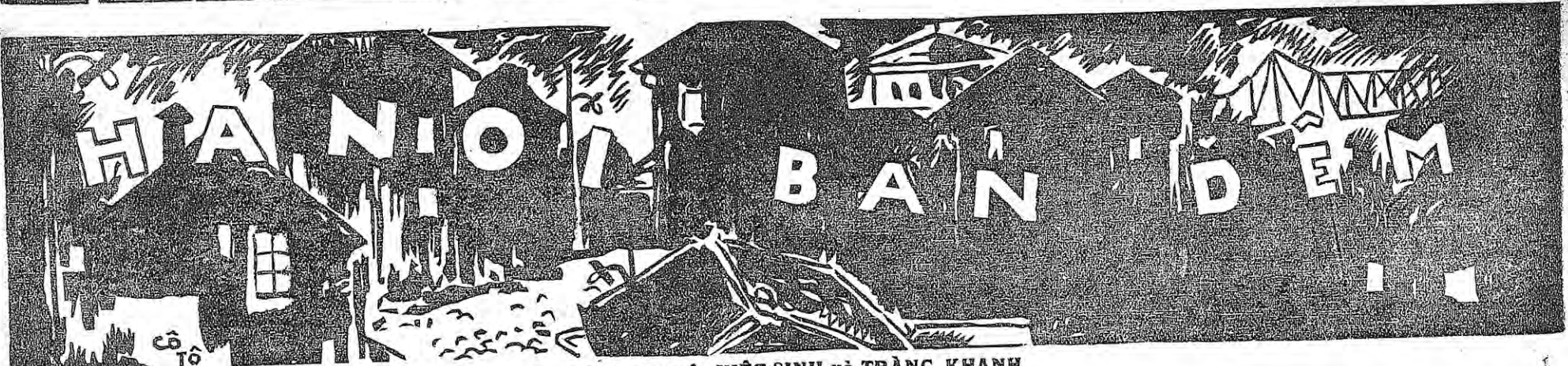
Sở nấu dầu, chế nước hoa, dầu thơm :

HUẾ

Giấy nói : 87.

Giấy thép tất : VIENDE HUE

Phong-sự của VIỆT SINH và TRĂNG KHANH

1) Cô Nam là con gái phố H.Đ. Cô người trông rất xinh, tầm thước, mũm mĩm đáng yêu lắm. Con mắt cô thì tuyệt là tinh tú, liếc nhìn ai thì lòng mi đánh thực mau, nếu ai đi đường gặp cô, được cô đưa mắt đến mà không bấm ngón tay thì cô lẽ phải ngáy ngật đến đêm ngày.

Người cô như thế, không ai dám bảo cô là gái chơi ngang — mà chính ra cô có đi chơi hay không thì không biết, chỉ biết muốn làm quen với cô rất dễ; gặp cô ở đường, nói dăm ba câu truyện, thế là đủ để cô mời về chơi nhà.

Cô ở một căn nhà nhỏ hẹp, một bức màn mỏng ngăn đôi — ngoài là cửa hàng bạc, chỉ có một cái lò, một cái đe — còn cái tủ kính thì không bao giờ thấy có vàng bạc gì ở trong cả. Ban ngày ta đi qua tất thấy một bà cụ già cặm cụi làm hàng, mấy đứa trẻ đùa nghịch bên cạnh phần. Nhưng sau tấm màn, bao giờ ta cũng thấy thoáng bóng cô, khi áo xanh, khi áo trắng, cô đứng sau nhìn ra, như là một sự tình cờ, nhưng một lần, hai lần đi qua, ta chớ lấy làm lạ rằng bao giờ cũng gặp cô đứng như thế.

Cô Nam ở đây với một bà mẹ già và các em, ông thân sinh ra cô đã mất lâu rồi. Cô biết nghề làm bạc nhưng có lẽ cô không ưa cái nghề ấy, vì chắc cô đã tính theo nghề ấy thì chẳng bao giờ được sang trọng, phong lưu. Mỗi khi cô nhìn thấy chị em tha thướt đi ngoài phố, quần áo, áo kia, lòng lấy bóng bầy, cô không khỏi tránh lòng. Tại sao cô sinh ra đã phải chịu cái cảnh nghèo hèn, khổ sở? Cô lấy thế làm tâm tức, giận cho sự bất công của ông trời và mỗi khi nghĩ đến, cô lại thở dài, lầm bầm:

— Tại sao ta không được sung sướng như thế?

Rồi chợt cô nhớ ra rằng cô đẹp, soi gương xưa nay cô vẫn cười với bóng, vượt lại đôi lông mày hay tô lại cặp môi son. Người cô như thế mà cô muốn sự phong lưu, thì cũng không phải là một cái khó.

1) xem Phong-hóa số 36

Hễ muốn là được. Thế là từ đấy, cô sang trọng — quần áo toàn lượt là, đồ trang sức toàn là vàng bạc thật. Rồi thỉnh thoảng thấy cô tựa cửa, như đang ngẫm nghĩ nhớ lại sự gì, chốc chốc cô lại sẽ mỉm cười.

Một vài lần đi qua cửa, anh nhìn cô, cô nhìn anh, liếc nhau như không muốn rứt. Có khi cô lại đứng dậy, ra vịn vào cánh cửa trông theo anh mãi mãi, như muốn gọi anh lại để thổ thỉ truyện gì.

Thấy những cách tự nhiên của cô, chắc anh mỗi ngày thêm bạo dạn. Rồi một đêm kia, anh đi qua nhà gặp cô đứng cửa, anh quả quyết đến gần hỏi truyện, tất thế nào cô cũng làm bộ ngạc nhiên, chau đôi mày trả lời anh: ô hay! cái ông này, ai quen ông mà ông hỏi. Đừng nói thế này không sợ người nhà người ta biết đánh võ đầu...

Nhưng anh cứ vững dạ, chớ lo, cô ấy nói như thế thôi, chứ không có ai đánh đầu mà sợ. Anh cứ đứng nguyên hỏi truyện, lâu lâu cô sẽ vừa nhìn anh một cách thực tình, vừa lùi vào nhà trong. Anh cứ theo cô vào rồi... sẽ có một lúc kia, cánh cửa đóng lại, anh với cô sát nhau ngồi truyện trò thân mật.

Truyện cô rất dài, nhưng lúc đầu thế

nào cũng nhìn anh mà nói: « Trông bác giống anh Khang lạ ». Rồi cô sẽ nói cho anh biết rằng anh Khang, người Saigon mà cô quen trước — cũng bạo như anh, cũng vào nói truyện với cô, vì thế mà cô bị bà cụ đánh cho một trận rất đau, đến bây giờ cô cũng còn nhớ. Cô lại nói anh Khang là người rất tử tế, lễ phép, thường vẫn đỡ cho cô rất nhiều tiền.

Nếu anh đề ý nhìn quanh nhà, anh sẽ thấy trong nhà đồ đạc rất đơn sơ, một vài cái giường siêu vẹo, bàn ghế ngả nghiêng — dưới ngọn đèn con le lói, cảnh lại càng chật hẹp, tang thương. Hỏi về gia thế cô, cô sẽ không giấu anh mà nói cảnh cô rất nghèo, nhưng nghèo mà trong sạch. Rồi tự nhiên cô lại nói

thêm:

— Tôi tuy không có, nhưng nếp nhà gia-giáo tôi phải giữ. Phố này là một phố rất tệ, họ phao đồn cho tôi, điều nợ tiếng kia, nhưng thực ra tôi có sự gì đâu?

Ach phải công nhận lời cô là đúng, thật thế, anh với cô đã có sự gì đâu?

Cô còn phân trần nhiều lẽ nữa — nhưng đêm hôm khuya khoắt, lại ngồi bên cạnh người con gái có sắc, thế nào anh chẳng muốn câu truyện được thân mật, âu yếm hơn nữa. Nhưng nếu anh

lỡ lời nói một câu hơi có ý sỗ sàng, là cô nghiêm sắc mặt trả lời: có muốn lấy tôi thì mượn người mới lái hẳn hỏi, chứ còn sự nợ sự kia thì không được, không thể nào được.

Anh ngon ngọt dỗ dành thì cô sẽ dịu-dịu, nhìn anh nói khẽ:

— « Tôi có phải hạng người kia khác đâu, mà tưởng lấy đồng tiền mua chuộc được — tôi có danh giá của tôi, tôi phải giữ... »

Thế là anh sợ, anh sẽ kiếm lời an ủi:

— Tôi nói chơi thế chứ có phải ý tôi như thế đâu — nghĩa là quen nhau, tôi thấy cô không được dư dật đồng tiền, nên muốn lấy tình anh em giúp đỡ...

— Thế chứ, thế cho tôi vay nhé, vay 5p00 rồi thế nào tôi cũng trả.

— Có chắc không?

— Sao lại không chắc.

Rồi cô sát lại gần anh, đưa mắt, mỉm cười, nũng-nịu đòi vay.

Khi năm đồng bạc đã ở trong túi cô rồi, anh chắc sẽ mạnh bạo, quả quyết hơn lên mà xem ra cô cũng có ý chiều lòng. Trong câu truyện, cô lại nhắc cho anh biết cô là người đứng đắn, rất đứng đắn. Hễ anh cho cô là hạng người đi kiếm tiền thì cô sẽ giận anh lắm đấy.

Nhưng trong nhà vắng người, đêm khuya yên tĩnh, mấy đứa trẻ ngủ lăn lóc trên giường, mà bà mẹ cô cũng lần đầu không biết. Hai người mỗi lúc một gần nhau, câu truyện khẽ dần, chỉ ghé tai thổ thỉ.

Aah toại lòng ao ước, đứng dậy trở ra về.

Bắt tay chào cô, cô ngừng mặt nhìn anh, như có ý then thừng, bên lên vô cùng. Rồi cô nắm lấy tay anh, ngáp ngừng như có sự gì muốn nói lại thôi. Sau cùng, cô mới khẽ vai anh nói nhỏ:

— Từ thủa bé đến giờ em chưa như thế này, em chưa biết thế này bao giờ...

Nhưng mỗi lần cô ấy biết thế, là một lần anh mất tiền.

(Còn nữa)

VIỆT-SINH và TRĂNG-KHANH

THUỐC LẬU VÔ-ĐỊCH

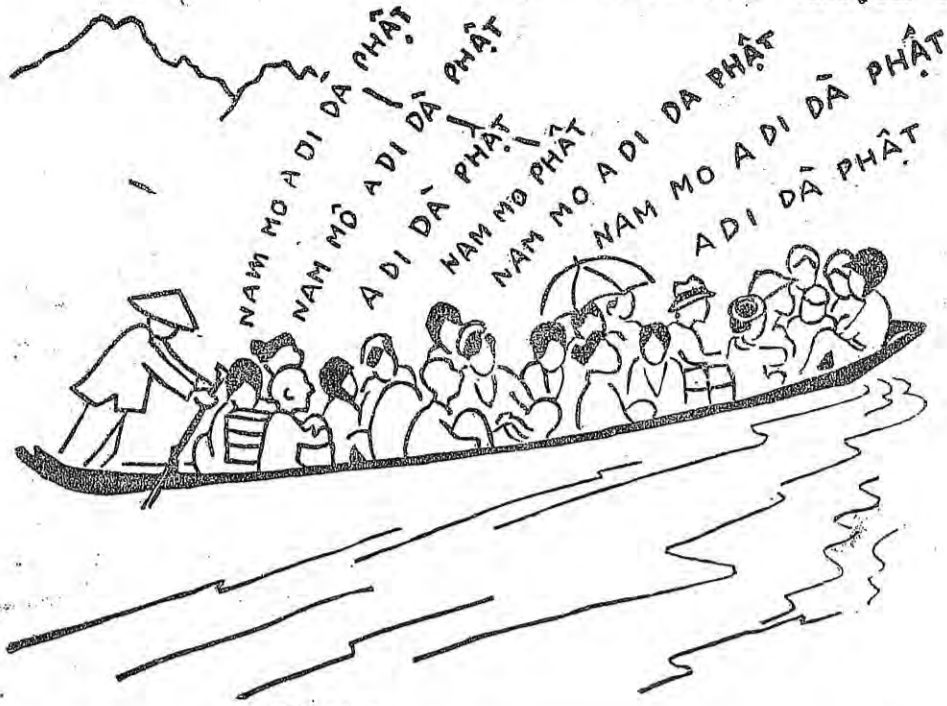
La một môn thuốc gia truyền đời đời nay của cụ lang Khoát đã nổi tiếng là hay. Chưa không sai nào, thuốc này không làm đường sinh dục, không vật vã nhức một uống thuốc đi làm như thường, lại còn làm cho khỏe thì ăn khỏe ngủ khỏe hơn trước nữa. dù ai mới bị tiểu tiện buốt tức, hay đã thành kinh niên, nước tiểu vẫn đục quy đầu ướt dính, hay đi tiểu ra những chất lầy nhầy như tơ chuối, uống thuốc này đều khỏi dứt nọc, chứ không đỡ rồi đến khi nọc một rượu say lại tái phát như những thứ thuốc khác. Những người đã uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô Địch chữa về bệnh lậu. Giá mỗi ve 1p.00. Những người mắc bệnh tìm la hay lộ 10ét phát hạch, phát sốt, phát rét, tai ù mắt hoa, củ đinh thiên pháo, chỉ uống một ve thuốc giáng mai giá 1p50 lập nhẹ ngay. Còn người đàn ông đi tinh bại thậ, bệnh tình bớt hẳn đi nhiều lần độ thì uống một hộp cổ tinh bổ thận giá 1p50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tình bớt hẳn đi nhiều lần. Đến như người ấu chậ tiêu da vàng hay ợ lên cổ là phải bệnh phong tích, chỉ uống một gói phong tích giá p50 là nhẹ ngay nếu phải đã lâu năm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quan rất nguy hiểm, phải đến tận bản hiệu chữa mới có thể khỏi được. Bản hiệu lại còn thứ thuốc bằng rượu để chữa đau bụng đi tả rất thần hiệu, dù thập tử nhất sinh, chỉ uống một chén tổng rượu là cứu được tình ệnh giá 0p.30 một chai con người nghèo khổ cấp bản hiệu cha không lấy tiền. Lúc nào cũng có ông lang Hoạt con cụ lang Khoát chuyên chữa về bệnh lậu và 11m la cũng cụ lang tinh thông chữa các bệnh người nhỡ trẻ con. Thuốc chén người nhỡ 0p35 một thang, trẻ con 0p20.

KIM - HUNG được-phòng
104 bis Route de Huế Hanoi
HAIPHONG 130 phố cầu Đất hiệu MAI LĨNH
NAMĐINH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG
HUẾ 18 Rue GIA LONG

ĐẠI-LY

NOVAT
ne construisez plus sans le concours des architectes diplômés de l'Ecole des Beaux-Arts
42 TAKOU HANOI

Trên con thuyền từ bến Dục vào chùa ngoài

Từ phật....

... đến trời

.. từ nhỏ đến lớn ..

Ông Đỗ-Thận

Hôm nọ, ở chợ phiên của Thương-Đoàn tổ chức, có một ông đầu tròn, mắt tròn, người tròn, râu ngô lơ phơ cặp mắt lim dim nhìn kỹ hóa ra ông Đỗ-Thận.

Ồ! Ông Đỗ-Thận háy còn à? Đã lâu không nghe thấy tên ông, không thấy ông sốt sắng ra ứng cử nghị viên thành phố, tưởng ông chán cái phú quý phù vân, vào nơi hang sâu núi thẳm, tìm cái thú cao sơn lưu thủy ở 99 ngọn núi Hồng Lĩnh, nói tóm lại đã tưởng ông vô làm quan ở Nghệ Tĩnh, Thanh... Ai ngờ đầu, hôm nay lại thấy mặt ông.

May ra rồi đây, hàng ngày sẽ được trông thấy chòm râu của ông, nghe đến mỹ danh của ông, rồi sẽ cùng thiên hạ hoan hô chúc tụng một kì nhân của nước nhà

Mong vậy thay!

Ông Phạm-Quỳnh vô Huế

Hôm nọ gặp ông Phạm-Quỳnh. Tưởng ông còn lưu luyến chốn non nước ngoài Bắc-hà, ai ngờ đầu ông lại ra dự tiệc hàng năm trường thông-ngôn

Tiệc xong, ông về. Phải, ông còn ở lại làm gì nữa?

Ông Cung-dinh-Quy

Ông Cung-dinh-Quy là ai? Thiên hạ không ai biết đến tên, mà có lẽ cũng không ai biết cho ông rằng ông sống ở trên mặt đất Việt-nam.

Thật là đáng tiếc. Đáng tiếc mà đáng giận cho lũ chúng ta, đám dân quê, không biết các cung những bậc vĩ nhân lỗi lạc nước nhà... như ông Cung-dinh-Quy đây.

Ông là một ông Tham tá canh nông. Về nghề làm ruộng, giá ông đứng tay vào thì ông cũng có thể cấy nổi cây lúa nếu ông không vác nổi cái bừa. Nhưng ông không những là một nhà nông gia ông lại là một ông Tham tá: nghĩa là ông biết ngồi trông họ cấy ruộng, cấy lúa, rồi ông biết cuối tháng lịch lương. Thế cũng là nặng nhọc lắm rồi.

Cũng vì công việc ông nặng nhọc, nên ông được đeo một giấy miễn dầy ở trước ngực. Chắc ông cũng đã « từ công phu » mới được thế. Ông có nhiều công cán với nước nhà lắm.

Một là ông là ông Tham, lại làm việc cho nhà nước. Tuy ông làm việc cũng chỉ như các ông tham không được huy chương, nhưng đó lại là một truyện khác.

Hai là ông là Mạnh-thường-quân của nền thể thao Việt-nam. Nghĩa là ông đã cho cái cúp bóng tròn: cúp Cung-dinh-Quy. Không phải là ông lấy tiếng đàn, chỉ vì ông thích đá bóng thôi, tuy ông không đá bóng bao giờ.

Ông lại được cái tài theo đuổi các đội ban bóng tròn. Ông theo không phải là để lấy tiếng rằng hăm mộ thể thao ông chỉ muốn rằng người ta bảo ông là hăm mộ thể thao thôi!

Hải-dương, Ninh-giang, Vinh-bảo. Chỗ nào cũng có vết chân của quan lớn họ Cung.

Ngự lâm quân

Hoàng Thượng muốn chọn 21 người để làm thành một đội Ngự lâm quân. Muốn làm lính ngự lâm phải theo mấy điều lệ hơi khó một chút:

- 1 - Có bằng thành chung, tốt nghiệp.
- 2 - Cân nặng 60 K.ilos.

3 - Cao một thước bảy tấc tây

4 - Biết bắn, biết cưỡi ngựa, biết lội, lặn, leo, trèo, cầm lái ô tô, mô tô.

Kén được chừng ấy người có đủ tài nghệ như thế lại có lòng muốn sung vào ngạch lính, có lẽ cũng hơi lùn.

Nhưng, trong làng thể thao, đã có ba tay ngự-lâm rồi mà! Này Cochet Giáo tài về nghề bán thuốc tây và nghề đi ứng cử nghị viên. Này Borotra Binh, một tên ngự-lâm rất trung thành mà đã lâu nay không có ai nhắc đến tên (có lẽ đã vào xem cảnh Huế rồi) Này Trần-vân-Dương còn đương tập bắn, cái bằng tú tài.

Xin mời ba ông vô Huế mau kéo hết chỗ.

TỬ-LY

Bàn ngang

Dụng hòa hai nền văn minh Âu-Á; các nhà tư tưởng thâm trầm một hôm bỗng nảy ra được ý kiến hay ho ấy. Ở vào lúc cũ mới xung đột,

Học và hành

Con (đọc thuộc lòng) - Thấy người tàn tật phải thương
Thấy người tàn tật phải nhường chỗ cho.

Phải không mẹ?

Mẹ - ừ, phải.

Con - Thế mời ông ngồi vào chỗ tôi này.

cũng là một cách để cho họ khỏi phải nghĩ ngợi.

Đã có nhà tư tưởng phải có nhà thực hành. Mà ở Xã-hội mình, toàn là người tài hoa lỗi lạc cả, nhất là các bà.

Thật vậy, các bà đã khéo đem cái tài thiết thực mà thực hành cái ý kiến dung hòa hai nền văn hóa của các nhà tư tưởng thâm trầm nọ.

Bao nhiêu cái hay của nền văn minh cũ, các bà khéo bảo tồn. Chỗ này có bà đi xem bói xem số chỗ kia có bà đi mượn thầy tra đất, cốt để ứng tri lại những Khoa lý-số ngày xưa, kéo những học thuật đáng quên ấy, mai một đi thì đáng tiếc biết ngần nào! Bảo rằng các bà đi xem bói, tìm đất là vì mê tin dị đoan, thật là oan cho các bà quá. Còn ngồi đồng hầu bóng, có phải là để các bà tiêu khiển đâu, chẳng qua là để bảo tồn lấy những tôn giáo xưa, cho khỏi phi tiếng nước Nam mình là một nước nhiều thần nhiều thánh.

Còn các ông? Đạn ông nước mình có ai dặc sắc là tinh tinh tư tưởng... y như đàn bà vậy. Cũng mê xem bói, cũng xin đất cát, cũng khéo bảo tồn lấy những cái hay của nền văn hóa xưa.

Các bà, các ông lại khéo tập thụ lấy những cái hay của nền văn hóa mới. Biết ăn cơm tây, biết ăn mặc lịch sự, đó, cái văn minh rực rỡ của Tây phương đối với khối óc thiết thực của người mình rút cục lại chỉ có thế.

Còn những nền Khoa học vững vàng, chỉ tiến thủ hăng hái, lòng yêu người, yêu đời, yêu nước, yêu nhân quần xã hội, là những điều vô nghĩa lý, vô ý thức, giả dối mập mờ, có đáng cho óc thiết thực của người mình để ý đến đâu!

Các nhà tư tưởng thâm trầm kia thấy họ thực hành được ý kiến hay của mình' chắc cũng mát lòng hả dạ, mà nước Nam này, chẳng bao lâu sẽ hóa ra trung tâm điểm của một nền văn minh mới... một nền văn minh lai.

TỬ LY

Truyện Ngắn

CÔ BỤT

của THẾ - LỬ

Mồng tám tháng giêng.

Cái vui thú ăn chơi đã quen: Hà-nội dưới mưa phùn vẫn ra vẻ ngây ngất như - nhưng ngày tết chưa muốn trở lại với cái đời hoạt động tạm đình.

Lúc tôi mở cửa sổ nhà trọ trông ra, thì một làn khói đưa vào những hơi phả của phảng phất. Trước mặt tôi, mái ngói cũ và ướt san-sát chen nhau với những vòm lá mờ xanh: cả một thành phố yên-lặng mịt mù ở trong một bầu trời mưa bụi. Lòng tôi lạnh lẽo tê ngắt, lại tưởng đến một câu truyện vẫn vợ ngó ngần xảy đến cho tôi năm xưa.

Tháng giêng năm kia, tôi được nghỉ học 20 hôm, cùng với một ông giáo-sư mỹ-thuật vừa là thầy vừa là bạn lên chơi trên Thượng-du.

Ông giáo-sư có ô tô riêng, đã lên đây một vài lần; ông lại quen với nhiều quan chức thổ dân, nên cuộc chơi phiếm của chúng tôi rất dễ dàng và thêm nhiều thú. Chúng tôi được người ta tiếp đãi thực tử tế, được người dẫn đi xem các phong cảnh kỳ lạ để vẽ. Khi nào không tiện vẽ ở ngoài thì chúng tôi nhờ các quan Châu cho gọi ít người Thổ hay Mán về nhà để làm mẫu.

Lần ấy chúng tôi đến Nước-Hai, vẽ trong một nhà ông quan người Kinh. Người mẫu của chúng tôi là mấy cô Bụt.

« Cô Bụt » đây tức là những người con gái thổ đồng trinh, biết hát, biết đàn, biết cầu khấn với các thần thánh. Mỗi khi trong làng có người ốm mời họ đến nhà, họ sẽ đặt vàng hương cúng lễ cho và sẵn sóc trông nom cho đến khi khỏi hẳn. Họ cũng gần như các bì phước coi bệnh nhau ở dưới ta. Có điều họ cứ ở nhà chứ không phải ở một nhà tu nào hết. Họ ăn mặc cũng như mọi người khác: cũng khăn quàng, cũng váy dài, cũng áo tay rộng, nhưng khi có hội có lễ thì y phục của họ sặc sỡ trông lạ mắt hơn. Hôm ấy họ được đến làm mẫu vẽ cho chúng tôi, nên cũng coi như một ngày quan trọng cần phải mặc lễ phục.

Trông bốn cô quan Châu cho gọi đến, có một cô trông đẹp lắm: mặt như mì, đầu dẹt, hai mắt trong và sáng, nhìn chúng tôi một cách ngây thơ. Trong cuộc phiếm du của tôi, tôi đã có ý quan sát thì thấy con gái thổ nhiều người da trắng, má hồng cũng dễ yêu, nhưng không ai có cái đẹp thanh thú như cô Bụt của tôi hôm ấy. Tôi không ngờ mỹ-nhan rừng rú mà cũng có nhan sắc tới bậc này. Thành ra tôi cứ ngỡ người ra mà nhia cô ta, không để ý gì đến những người khác nữa. Tôi đã định hỏi: « cô em năm nay bao nhiêu tuổi ». Nhưng tôi thấy hơi ngượng lời. Và người ta là « cô Bụt », chứ có phải người thường cho mình bữa cọt được đâu. Tôi đoán già lắm thì cô này cũng chỉ độ mười tám, mười chín tuổi là cùng... Người trẻ như thế, đẹp như thế mà làm sao lại yên lặng nghiêm trang quá như thế. Từ lúc cô đến đây, cô vẫn cứ đứng hoai ở một góc, hết trông chúng tôi lại nhìn các cô bạn. Các cô này còn bạo-dạn hơn, họ chỉ trở cho nhau xem mấy bức họa của chúng tôi vẽ xong từ trước mà cười nói với nhau một cách tự nhiên lắm.

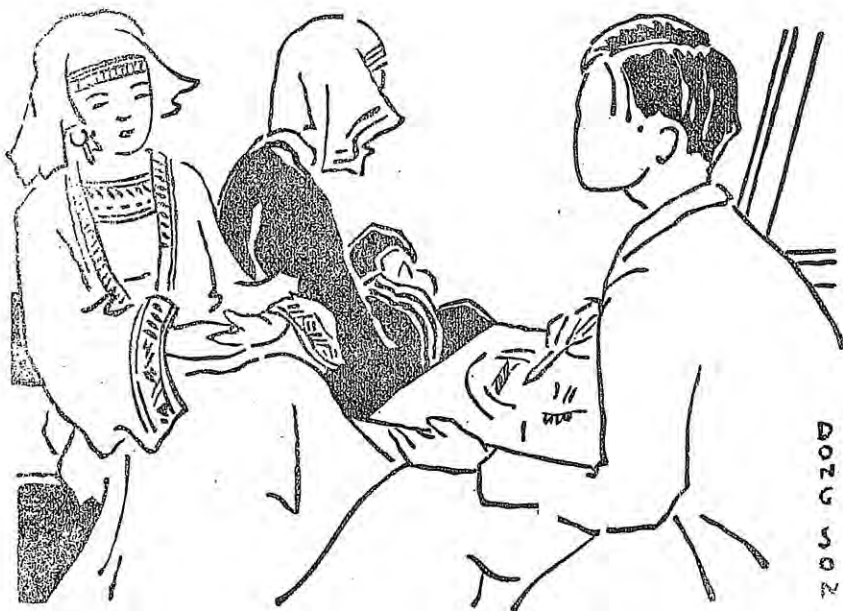
Cô Bụt thấy tôi cứ nhia cô chừng chừng thì ngượng nhia nhia lại, rồi sẽ cúi đầu sửa lại những tà áo vẫn gọn ghẽ như thường. Tôi vẫn không thôi

nhìn, lúc cô ngẩng lên lại càng ngạc nhiên hơn, nhưng không ra vẻ ngượng mảy.

Tôi mỉm cười một mình, rồi lấy giấy bụt ra định vẽ. Nhưng tôi không vạch được nét nào cả, cứ quanh quẩn hết ngồi lại đứng, trong lòng nao nao như buồn tiếc cái gì.

Mà cứ nghĩ vẫn nghĩ vợ mãi:

— Ở tại sao người đẹp như thế kia lại làm bụt? đẹp thế kia lại đi tu? Tại làm sao nữ bồ cái thú êm-ái say sưa ở đời mà đem cái thanh xuân mơn mớn như thế kia vùi lấp vào một cuộc đời vô vị.

Rồi thành ra tôi cứ thương hại cho con người trẻ trung, nhan sắc ấy, làm như cô ta bị miễn cưỡng phải làm điều cô ta không ưa.

Tôi lẩm bầm nhắc đi nhắc lại mãi một câu:

— Người thế kia mà phải đi tu thì thực vô lý quá!

Lúc ấy chúng tôi, mọi người đứng cả trong hiên. Bên ngoài mưa lâm-lâm, gió thổi làm gật gù mấy cây mẫu đơn và một hàng sồi trồng trước cửa.

Cô Bụt của tôi đứng ở một phía, hai tay buông thõng không biết nên làm gì cho khỏi trơ. Tôi thấy thế lại gần kéo một cái ghế đầu nói với cô ta:

— Mời cô ngồi xuống đây cho đỡ mỏi.

Trên vẻ mặt yên lặng tự nãy bỗng nở ra một nụ cười. Nhưng cô vẫn đứng yên không nói gì. Tôi nhin lại:

— Mời cô ngồi xuống đây.

Cô ta lại mỉm cười lần nữa, trông tôi bằng dộ mắt rất ngây thơ, rồi ngảnh

lại phía một người nhà quan Châu đứng gần đó.

Ông này đến để là thông ngôn cho chúng tôi. Ông ta nói với cô Bụt mấy câu tôi không hiểu là gì, chỉ thấy cô lại nhìn tôi rồi hơi cúi đầu ra ý cảm tạ.

Tôi nhân tiện nhờ ông ta nói hộ với cô rằng cô làm ơn ngồi yên một lát cho tôi vẽ, và xin cô cứ tự nhiên đừng ngượng ngịu gì cả.

Ông giáo sư từ nãy đến giờ cứ cặm cụi vẽ hoai, hình như không hiểu gì đến nỗi si-tình của tôi, sau ông thấy tôi nói với cô Bụt thế, thì chỉ sẽ bảo:

— Minh cho gọi họ đến đây là cốt để mình ngắm mình vẽ. Thế thì còn phải nói ơn với huê gì.

Tôi cũng bết vậy, nhưng tôi muốn sử một cách lịch-sự với cô Bụt đáng yêu kia. Lễ phép với một người đẹp thì có gì là thiệt?

Tôi đặt tấm bìa giấy lên đùi, rồi liếc nhia sang tờ giấy vẽ của ông giáo sư xem. Ông ta vẽ đã gần xong, nét bút linh hoạt mà dẫn-dõi lắm. Tôi thì lại muốn vẽ một lối khác, vẽ nét rõ mềm

Tôi đem hết tài trí, hết cả cái tâm hồn của một người nghệ-sĩ đã tinh đề cố chép lấy cái nhan sắc tiêu nga kia lên mặt giấy. Trong lòng tôi thấy mênh mang những tình yêu thương vợ vẫn. Một lần cảm động quá, tôi buột mồm nói ra một câu:

— Trời! cô Bụt này sao mà đẹp thế kia! Cô đừng đi tu nữa có hơn không? Ở đời thiếu gì hạnh-phúc!

Lúc ấy ông giáo sư vẽ xong, đã vào nhà trông nói truyện với quan Châu và đã cho cô Bụt kia xuống dưới. Đứng sau tôi, người đàn ông thổ đứng xem tôi vẽ, cũng chực quay lưng đi. Nhưng thấy tôi nói câu vừa rồi thì hẳn mỉm cười đứng lại cắt nghĩa cho tôi biết rằng tuy là Bụt, nhưng cô ta cũng lấy chồng. Mà khi đã lấy chồng rồi, thì cô không làm Bụt nữa.

Tôi mừng rỡ không biết chừng nào, như người tìm được của quý đã tưởng mất. Tôi định nhờ người ấy thông ngôn nói với cô Bụt những câu rất dằm-thắm nhưng hẳn ta đã xuống nhà dưới mất, và những lời tự-tình âu yếm mà lại phải nói bởi miệng người khác tại cơn ý vị gì!

Tôi nhìn cô thổ của tôi. Cái đẹp của cô lại có một vẻ mặn-mà khác. Tôi muốn hỏi cô, muốn nói truyện để nghe lời nói của cô. Nhưng tôi không biết tiếng thổ,

Giả lúc ấy đã học được những câu:

« Pi đây lai, khi xiết pi lai » (cô em đẹp lắm, tôi thương yêu cô em lắm; thì cứ thế nhắc đi nhắc lại bằng các thứ giọng êm-ái, ngọt ngào cũng đủ rồi! Hay giả cô con gái kia là Kbach, là Tây, hay là Ang-lê nữa, tôi cũng đủ lời đề mà thổ lộ tình yêu mến của tôi. Nào có ai biết trước, tôi học tiếng thổ để phòng đến những lúc gặp gỡ ấy?

Tôi không nói được gì cả, nên đành phải cố vẽ cô Bụt cho thực giống thôi. Cô ngồi trên cái ghế đầu hơi thấp, hai chân khép lại với nhau, váy, áo lòa xòa rủ chầm xuống mặt đất. Tôi vẽ cần thận riêng có khuôn mặt, còn thì chỉ phác qua.

Lúc vẽ xong, tôi giờ bức tranh cho cô Bụt xem. Cô tủm tỉm cười, rồi nhin tôi ngạc nhiên ra ý cảm phục tôi lắm. Tôi vui sướng hiện ra cứ chỉ, lại gần người thiếu nữ định nói, nhưng sự lại nhớ rằng cô không biết tiếng Kinh! Thế thì làm thế nào cho người ta hiểu được mình bây giờ? Tôi lúng túng như một con gà tìm chỗ đẻ. Còn cô Bụt thì vẫn ngồi yên, vẫn mỉm cười, sau cô trông tôi một cách hơi ngạc nhiên, hình như có ý hỏi:

— Không vẽ nữa thì để cho người ta ta xuống nhà dưới chứ bắt ngồi mãi đây à?

Tôi bèn, chỉ vào tôi, chỉ vào cảnh vật chung quang và chỉ về phía thành phố Hanoi... Rồi tôi lại lấy thước vẽ diềm vào lòng con mắt người trong tranh mấy diềm trắng, chừa lại cái miệng cười chúm chím, và đổi cả về mặt vui tươi lúc trước ra một vẻ phảng phất buồn. Rồi tôi lại giờ lên cho cô xem. Cô đương mắt nhìn tôi, nhưng không chắc đã hiểu. Tôi làm thế là có ý bảo cô rằng: tôi sẽ phải trở về chốn thị-thành tôi với cô sẽ phải xa cách nhau đây... Tôi phải xa cách cô thì tôi buồn lắm. Cô cũng nên buồn một chút mà thỉnh

hoàng, nó đến anh chàng vợ vằn này đã thản thản vì cô...

Rồi tôi cứ chỉ trở hoài, cứ làm trò cảm ở trước bộ mặt thơ ngây của người con gái thỏ ... Bỗng một tiếng cười to làm cho tôi giật mình quay lại: ông giáo sư với ông Châu đã ra.

Hai người trông chúng tôi nói đùa mấy (ông Châu nói):

- Thôi, bác « thơ vè » này nguy hiểm, cứ trên Bụt vào mà chơi. Bụt đọc thần chú thì không biết lối mà giờ về nữa.

Tôi nghĩ bụng: càng hay chứ sao? Bây giờ đã bốn giờ chiều. Ông giáo sư giúp tôi thu xếp về ngày hôm đó đến Sóc-giang cho kịp.

Thu xếp xong, chúng tôi vào nhà trong ăn cơm chiều. Đang bữa cơm thì các cô Bụt rủ nhau ra về. Tôi muốn ra tiễn công tiễn chân các cô, nhưng lại ngượng với các người ngồi đó. Tôi thấy họ tỏ ý coi thường các cô con gái kia và cả cô Bụt của tôi thì tôi bất bình

lắm. Tôi cho rằng một người đẹp, dẫu người ở đâu, ở bực nào cũng đáng cho cho người ta quý.

Ăn uống xong, chúng tôi cảm tạ quan Châu rồi lên đường Bên ngoài hơi mưa phùn, nên mới độ gần 5 giờ mà trời đã tối rồi. Khi tiễn chân chúng tôi ra xe, ông Châu sực nhớ rằng nhà còn một bánh pháo thừa lại ở cái tết vừa qua, liền đem ra đốt. Rồi mọi người cùng cười. Duy có tôi vẫn không muốn nói năng gì hết. Tiếng pháo vừa dứt, tôi lại thấy cảnh rừng núi tăng thêm cái vẻ yên lặng, mênh mông, và cái buồn trong lòng tôi càng thêm nặng.

Tôi thở dài một tiếng mạnh rồi bước lên xe ô tô.

Xe chạy đã khuất nhà quan Châu, ông giáo sư trách tôi sao đáp lại những lời tiễn đưa của quan Châu lại lãnh đạm đến thế. Nhưng tôi cũng không quan tâm vì lời trách ấy. Tôi ngồi thừ ra một góc xe, và cứ ngắm người con người nhan-sắc đáng yêu kia mà biết bao giờ tôi mới lại được gặp.

Xe hơi chạy được chừng 4 cây số bỗng đi chậm lại. Tôi nhìn thẳng, trông lên thì thấy cô Bụt đang vén gọn váy áo đi một mình đằng xa. Đường đất thì lấm-lội mà cảnh rừng núi thì âm-u ... Cô con gái thỏ chậm chạp tiến lên như một người bơ vơ bước đến chỗ chân giới vô cùng tận ...

Xe chạy đến bên cô thì dừng hẳn lại. Tôi ngồi né ra một phía và ra hiệu mời cô lên để chúng tôi đưa về nhà. Mặt cô thẫn thẫn rất bình tĩnh. Cô đứng lùi lại đằng sau, sẽ lắc đầu từ chối. Tôi lại ra hiệu mời lần nữa. Cô chỉ hơi mỉm cười, sẽ cúi đầu chào chúng tôi, và đứng đợi cho xe chúng tôi chạy lên. Ông giáo sư vô tình kia thì không chịu nài thêm, mà tôi thì không biết nói thế nào để cô hiểu cho rằng: « cô đã làm cho tôi ngạc nhiên vì cô ... mà trước khi xa nhau nữa nào cô không để cho tôi được đưa cô lấy một quãng đường gọi là lưu chút tình yêu mến»

Tôi nhìn cô bằng đôi mắt rất buồn,

nhìn một cách rất thiết tha ... đáng nhẽ cứ trông mắt tôi cô cũng nghe được thấy tiếng lòng tôi nói. Nhưng cô vẫn thản nhiên, chả thấy gì cả, chả hiểu gì cả / Ông giáo sư mở máy, xe từ từ tiến lên ...

Tôi buồn chán không biết ngần nào Tôi trách tôi sao khéo thương tiếc những điều vu vơ. Tôi lấy các nhẽ phải để yêu ủi lòng tôi. Nhưng không thể được. Tại làm sao, trời ơi! tại làm sao có thứ chán sắc ngây thơ, đến thế kia, để cho ta buồn, ta thương, ta phải gặp, rồi ta phải xa cách?

Nghĩ thế rồi tôi quay lại, trông qua cái cửa sổ hậu xe để được thấy người tôi yêu thắm một lần nữa. Hình cô Bụt ngáy một lúc xa, ngáy một lúc gần, chậm chạp đi trên con đường dài, buồn lầy và vắng ngắt. Rồi, bao nhiêu núi rừng, đều dồn cả lại mà lớp lên cô ta cùng với một bầu trời mưa bụi sương mù....

THẾ-LỮ

VUI CƯỜI

Cuộc thi vui cười

Của C L Hải, hong
Rượu ngon
Một nhà buôn làm quảng cáo: in giấy cáo-bạch.
- Mời các ngài chú ý, nhà này... có nhiều thứ rượu ngon.
Chủ sai đầy tớ đi gián khắp mọi nơi.
Buổi chiều, chủ đi rong, thấy giấy cáo bạch giơ trước cửa một nhà tiện tiện chung của thành phố.

Của Đ X T Bạch-Mai
Quảng cáo giỏi
Cậu- Cô thật là liên sa! Mặt cô long lanh tựa kim cương, răng cô đen nhưng nhứt tựa hạt huyền, thân cô trắng như ngà, trong như ngọc, môi cô...
Cô- Thưa ông, ông là văn-sĩ?
Cậu- Không, tôi bán đồ nữ trang.

Của N V C Nam-định
Thế thì không phải tôi...
Công-lữ Khanh đương tức bực vì nổi tim hoa chả, g thấy, thì một bông dẫu đã phất phơ đầu phố. Sau một giờ chạy theo, mới quai hàm, cá cắn câu.
- Tên cậu là gì?
- Tên anh là Khanh.
- Nguyễn-Sở-Khanh phải không?
- Chính phải đấy! Sao biết?
- Làm ở sở sía-răng-cấp?
- Đúng lắm! Giỏi nhỉ?...
- Chưa có vợ?...
- Đích thị! Mơ mảy ghê quá...
- Mà hát bốn lần ở 21 chưa chi tiền...
- Thế thì không phải tôi...
Miệng nói, tay hoa can, chân đi bài lâu mả.

Của H H Đ Hanoi
Câu hỏi thật thà
Xã Khuyết ngồi nói truyện với nhiều tôi, tăng bốc con bạn:
- Này bác, thằng cháu Kinh nha bác trông có vẻ sáng suốt nhỉ, trời ỉa lên đầu lên cổ nó, ngày sau nó làm nên người...
- Vâng...
Nghe câu truyện lạ tai, Kinh thật thà, ngắt lời cha:
- Thầy ơi, nếu trời ỉa xuống dit con thì sao ạ?

Của T C Nam-định
I Nhâm
Cô Lan xưa nay vẫn lại mua buôn giấy ở nhà cậu Nhật.
Hôm cô Lan đến, Nhật đưa ra một chồng giấy, rồi tóa ỉnh con hươu con vượn mãi quên cả cô đến là để mua hàng. Lan nghe một lúc, mỉm cười trông chồng giấy:
- Thưa cậu, em muốn chồng to hơn kia.
- Thưa cô, tôi tưởng tôi cũng khá to rồi.
Lan giận, chép miệng: vợ đấy, lần sau già.
Nhật hiểu mình nhâm, vội chữa:
- Á, xin lỗi cô, nhưng chồng to, cô ốm sao được?

II - Chữ Hán
Năm đang xem sách, thấy chữ « sinh phần », ngừng đầu lên hỏi bạn:
- Này! Sinh phần là gì nhỉ?
- Sinh là con vật, phần là đốt - sinh phần là con vật đốt tức là con lợn quay chữ gì?

III - Cắt nghĩa Kiều
Cụ đồ Hoet đang ngồi uống rượu, cậu cả mở Kiều đọc ngay chỗ:
Đường đường một đấng anh hào.
Cụ gạt ngưỡng: « giết như chó ấy, đường đường, một mặt gì », rồi cụ chữa:
- Đùn đùn một đống anh hùng.
- Thưa thầy thế đống anh hùng đùn đùn như đụn rạ ấy à?
- Thì cố nhiên, người ta vẫn nói « anh hùng rơm mà - rơm hay rạ cũng thế».

Cuộc thi truyện « vui cười »
Bắt đầu từ số 23 bản báo mở một cuộc « thi vui cười » Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, răm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.
Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:
Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.
Mỗi bài không được quá 30 giòng, Xin đề chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biếu.

Cuộc thi tranh khôi hài

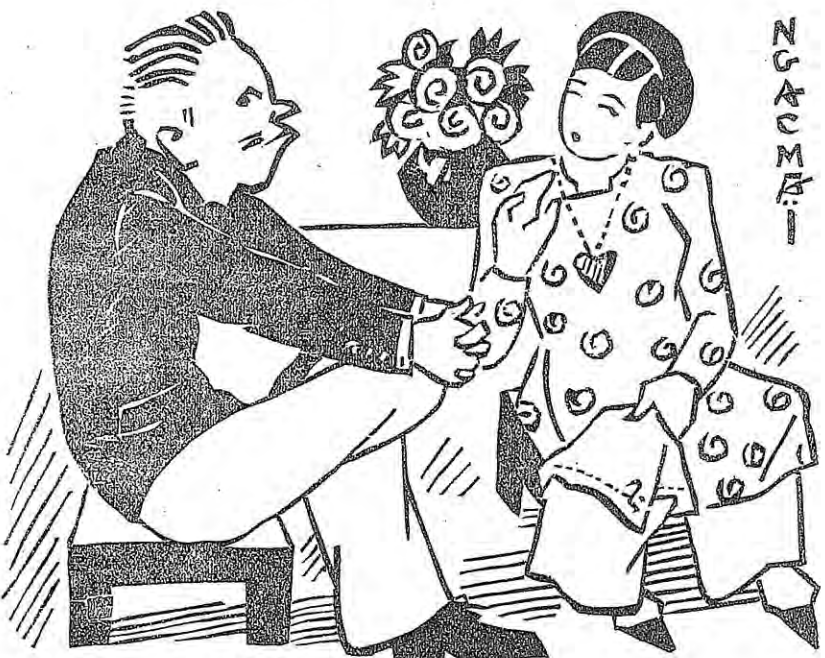
Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.
Hết bốn kỳ sẽ có giải thưởng.
Một năm báo để thưởng bức tranh nào hay nhất.
Tranh vẽ chiều giải 12 phần, chiều cao 10 phần có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

Thi vui cười

Danh sách

- Cô Q H Niêm Phô Thừa Thiên: 3 bài
- OO. T B P Protect Nam-định: 3 bài
- N T N Đức Khanh Hanoi: 1 bài - Trùm Chấn France Nam-định: 4 bài - Ngọc-tháp Ung-bí: 1 bài - H H Đ Hanoi: 1 bài - N Đ G jubien Blanc Hanoi 12 bài: N V C Radio Kiến-an 2 bài - Xích để Cuivre Haidương; 1 bài - Tàu bay N G D Quảng-yên: 10 bài - Đ X T Bạch mai: 2 bài - M X Thừa thiên: 4 bài - P V Vệ-an bắc-ninh: 9 bài - Cơ Lun; 4 bài - D V H Kourrin Hanoi: 7 bài, 2 tranh - T V H Tiên-Du Bắc-ninh; 6 bài - N G X Đông-ba Huế: 2 bài, 1 tranh - T K N Pont en Bois Hanoi; 10 bài - T B B Khâm thiên: 2 bài - N T A dit Minh-hạ Phan thiết: 5 bài, 4 tranh - N D C Chanvre Hanoi: 3 bài, 3 tranh - N X Q Rue de Part japonais Faifoo: 6 bài - D T I Bonnal Haiphong: bài - N P Q Mac Mahon Nam-định: 10 bài, 2 tranh - T Q V Henri d'Orléans Hanoi 3 bài - P L A Route Mandarine Hanoi: 6 bài - Hồng sang Chợ con Haiphong: 10 tranh, 2 bài - Đ K T Bạch-mai: 2 tranh.

Tranh dự thi-- số 37

Cậu - Lòng mơ thật sắt đá cũng khó chuyển!
Mợ - .. Cậu thử bằng kim cương xem nào

(Lời của Hồng-Quang)

Maillot

để tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi
Chemisette
Mặc thay chemise
Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

CỤ CHUNG

63, Rue de la Citadelle - Hanoi

Cái « tên » nữa của Phi-lô-Dốp tiên sinh

Bấy giờ Phi lô dốp vừa mất ngôi chủ bút một tờ báo, vì tờ báo hay quá không ai dám đọc, nên cả ông chủ nhiệm cũng phải soay nghề khác.

Phi lô dốp tiên sinh thì như có cái khiếu làm báo, nghĩa là tiên sinh chỉ có một nghề ấy thôi, nên thua keo này, bày keo khác, tiên sinh không hề ngã lòng vì việc vừa qua.

Thiên sinh ở nhà kinh tế...

Thì vừa sáng hôm qua, tờ báo «Thành thân» đăng bài của Phi lô dốp là lần đầu. Từ tám giờ sáng đến mười một giờ, tiên sinh ngồi đọc đi, đọc lại đến ngoài trăm lần bài thời sự « Con chó của ông hàn Chi bị nạn ở to » đăng trang tư, cột cuối. Đọc mãi, đọc mãi, tiên sinh cũng không chán. Tiên sinh thuộc lòng bài ấy, không sót một chữ, một dấu nào!

Thích tri lắm, tiên sinh gấp tờ báo lại, rung đùi, mỉm cười một mình, tiên sinh nghĩ bụng : « Ừ, mình có quyền tự phụ lắm ! Bài mình thật là một thiên tuyệt tác ! Thật là tuyệt ! tuyệt ! Nhưng chắc những lũ xuân trong tòa soạn « Thành thân » biết đâu đến cái tuyệt ấy ! chẳng biết họ có biết cái tài mình không ? Chả lẽ mà mình lại phải thâu hành đến nói cho chúng biết cái hay, giảng cho chúng rõ sự thật của bài mình ư ? »

Tiên sinh nghĩ rằng : nhiều khi mình khó nói, thì bút lại dễ nói. Đoạn ông lấy một tờ giấy, cố làm cho chữ mất lối đi, tiên sinh viết :

Kính ông chủ nhiệm

Tôi mua báo ông đồng niên. Nhưng xin ông cho tôi thú thật rằng không hôm nào tôi xem báo được vui, thích bằng buổi sáng nay. Cái bài thời sự « con chó của ông hàn Chi bị nạn ở to » lý thú quá ! ý tứ kín đáo và luận lý thay ! thật là một thiên tuyệt tác ngã ! Một cái hoa tô điểm cho làng báo ta, nhất là là cho quý báo.

Phải chăng là của Phi lô dốp tiên sinh ? Thế thì tôi, cũng như các độc giả mua dài hạn khác rất mong rằng từ nay ông nên cho cái tên ông Phi lô dốp nào đó chuyên coi mục thời sự trong thành phố, thì thật là cái may cho quý báo và cho chúng tôi.

Kính chúc ông cùng quý báo trường thọ.

Một bạn đọc báo chăm chỉ của Thành thân,

Nguyễn-văn-Ngã

135 Phố Lê thánh Tôn 135

« Phải, anh Ngã với ta là bạn thân, anh có biết cũng chả hề gì ! Mà có lẽ cũng đồng ý với ta về điều đó, thì ta ký tên anh ấy là một việc làm giúp anh ta mà thôi », tiên sinh nghĩ thế.

Diện kẻ thật !

Tiên sinh để bị song, bấm chuông gọi Ngốc, thằng nhỏ của tiên sinh.

« Đây cho mày ba xu ăn quà và năm xu ra nhà giày thép chính mua

tem gián bì, rồi bỏ thùng cho cậu »

Lẽ tất nhiên là thằng Ngốc nhận lời ngay. Ngốc cũng có biết ít nhiều quốc ngữ. Vừa đi nó vừa cầm bì xem. Nó nghĩ bụng « quái ! cái lão này chắc điên mất ! nhà báo « Thành thân » chỉ cách nhà có một phố, mà bảo lên nhà giày, thép chính hồ thơ, xa thêm hàng ba bốn cây số ». Rồi nó gặp thằng bán kẹo nó mua kẹo ăn. Ăn xong, nó lại thấy thằng hàng phố, nó ăn nốt « năm xu tem » một bát. Đoạn, Ngốc ta bêu gõ cửa nhà báo Vãng cả, mãi mới thấy một ông ăn vận âu phục, đeo kính trắng đi ra hỏi « mày muốn gì ? »

— Thưa ông, trình ông một bức thơ — Của ai ? — Dạ, của cậu con — Tên là gì ? — Sám, Phi lô dốp ạ !

Người ấy bèn sé bì, xem thơ. « Ồ sao lại ký tên là Nguyễn-văn-Ngã ! hay Ngã là Phi lô dốp hay Phi lô dốp là Nguyễn văn-Ngã ? Hay là ai ? »

Ông ta bèn hỏi Ngốc : — Thật mày đưa thơ của ông Phi lô dốp chứ ?

— Bẩm con chả dám nói sai / con xin thề ... nghĩa là cậu con sai con đem thơ ra nhà giày thép chính bỏ thùng. Nhưng con nghĩ thế thì sa quá và lâu thì giờ ra, nên con mang lại đưa tận tay ngài cho chóng !...

Sáng hôm sau Phi lô dốp nhận được một bức thơ, trên góc bì có đề « Thành thân đại báo ». Tiên sinh mừng quýnh. Tiên sinh nói một mình : « Đã bảo có sai đâu ! thế nào cũng thành hiệu mà ! thế chứ ! Phi lô dốp này thật là một thằng đoán đúng lắm ! »

Bức thư (tiên sinh đọc to) :

Thưa ông,

Xin hết sức cảm tạ ông đã chuyên giáo cho chúng tôi cái ý kiến hay của ông Nguyễn văn Ngã nào đó ! Dù chúng tôi đã chắc rằng ông Ngã là bạn ông, hay chính là ông, truyện đó chúng tôi cũng cho là thường. Nhưng bức thư đó, xin thú thật cùng ông — dù của ai, mặc ! — không có chi là chính đáng cả. Còn về phần ông, thì chúng tôi chỉ xin gửi hầu một bức thư của một bạn đọc báo hàng năm, đính theo đây.

Tay run lầy lầy, Phi lô dốp sẽ giở tờ giấy gấp tư ra, biết ngay chữ của bạn :

Kính ông chủ nhiệm,

Tôi không ngờ báo ông lại đăng cái tin « chó chết » ấy ! « chó bị nạn ở to » của Phi lô dốp. Bài ấy đã không đúng sự thực lại viết bằng một thứ văn không ra tàu, không ra tây, ra ta gì cả.

Xin thành thực khuyên ông chớ nên làm đây, làm chặt tờ báo quý của ông bằng những sự thô tục, ghê tởm lạ lùng vô lý nữa.

Mong rằng chúng tôi không còn thấy bài ký tên Phi lô dốp một lần thì hai nữa. Xin ngài lượng tình cho một người đọc báo rất chăm là kẻ viết thư này.

Nguyễn-văn-Ngã

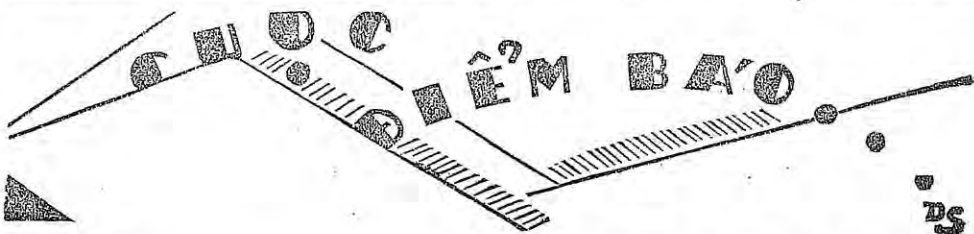
135 Phố Lê thánh Tôn 135

V.H.

Bảng trí

— Thằng nào cầm con giao dựa đây thì nó chết lia vợ, lia con nó ra... nhè !

Việc làng

Việc làng đây không phải việc chèn giữa đám đình trung tranh nhau miếng thịt, nắm sồi đầu !

Việc làng đây là việc làng báo, có lẽ lại còn nát bét hơn việc làng của mấy bác « kỳ mực » trong lũy tre xanh.

Vì các bác kỳ mực chỉ tranh ăn, mà các bác « kỳ bút » thì lại tranh nói.

Nói, họ thích nói. Một anh xin lỗi, đó là ông Lê-quang-Nghĩa. Ông Lê-trung-Nghĩa nhẩy vót lên sân khấu rạp hát Thành-Xương đề nói — Ông Diệp-văn-Kỳ, chủ bút báo Công-Luận cũng nhẩy vót lên sân khấu đề nói. Ông Ninh, trợ bút báo Trung-Lập cũng nhẩy vót lên sân khấu đề nói... Ông Tạo, chủ bút báo Trung-Lập lại cũng nhẩy vót lên sân khấu đề nói...

Ông ta nói : « Xin đồng bào hãy trị Võ-khắc-Thiệu và tờ Zân-Báo ».

Rồi kể đến bà chủ báo, nghĩa là vợ ông chủ báo Trần-thiệu-Quý, cũng nói — Nhưng bà không nhẩy lên sân khấu rạp hát Thành-Xương, bà chỉ giắt cô Bùi-thị-Út lại trước mặt ông Võ-khắc-Thiệu, chủ nhiệm tờ Zân-Báo mà nói một cách hùng hồn rằng :

— « Xin phép đồng bào để tôi đánh Võ-khắc-Thiệu ».

Một cuộc đấu võ ! Không, một cuộc « đánh võ » May ông Võ lại võ vẽ biết võ, nên đỡ được mấy miếng võ của bà Trần.

May nữa là lại có ông cô Chapuis can

thiếp mời hai bên lên bốp lấy cung.

Danh giá chán !

Đánh hỏi

Nào câu truyện có gì đầu ?

Ông Võ-khắc-Thiệu in một tấm tranh khôi hài lên mặt tờ Zân-Báo để chế riếu báo Trung-Lập. Vì thế ông Tạo chủ bút tờ báo Trung-Lập đứng phắt lên sân-khấu rạp hát Thành-xương xin đồng bào trị tội ông Võ-khắc-Thiệu.

Nhưng còn may cho ông Võ-khắc-Thiệu đấy, đồng bào chỉ có hai họ, họ Trần và họ Bùi, nghĩa là bà Trần-thiệu-Quý, vợ ông chủ nhiệm báo Trung-Lập và cô Bùi-thị-Út, ý chừng cũng là cháu ngoại ông Trần-thiệu-Quý chi đó.

Ông Trần-thiệu-Quý rõ lần thân quá ! Sao không cũng vẽ lại vài chục tấm tranh khôi hài lên mặt tờ báo Trung-Lập để chế riếu lại Zân-Báo. Mà nếu có vụng về khoa vẽ tranh khôi hài thì cứ đấu võ, đấu võ một cách đường hoàng có chứng tá cẩn thận, ai bảo sao ! Can chi lại sai vợ, sai người nhà ra đánh hỏi như thế.

Thủ đoạn ấy không được anh hùng !

Anh em trong làng thì bàn tán cùng nhau cho ra lẽ đó thôi, ông Trần-thiệu-Quý có giận mà dùng võ lực đối với báo Phong-Hóa thì xin ông ra một mình thôi nhè. Nếu ông lại cứ cho bà Trần-thiệu-Quý và cô Bùi-thị-Út đáp tạt ra Bắc thì võ thì xin cho biết trước để chúng tôi xuống Khâm-thiên triệu nữ võ sĩ Ngân-bình, vì xin thú thực, chúng tôi không muốn đánh lộn với đàn bà.

NHỊ LINH

TRANH NHAU MẶC ÁO ĐẸP

—Này bà nó, cái tấm xa tây lam trong tủ đem ra cắt cho tôi cái áo, chẳng nhẽ mình sang lại mặc áo tồi.
—Không hề tôi may.
—Bà nó con bao nhiêu là áo cũ đem đi mà đòi ra màu nhạt hay nhuộm ra màu gì xảm có hơn là mặc sa-tây không?
—Ông nói gần lắm ai đòi được màu xảm ra nhạt bao giờ.
Thực mà mắt tôi trông thấy có nhà đổi khéo lắm, lấy cả ra màu mỡ gà cũng được.
—Nếu thế tôi phải may thêm cái quần cái lỉnh nhởi, cái quần Satia trắng và mấy cái áo vừa nhiều lục kiêu mới của bạn xú mấy được.
—Được ! bà nó cứ lại số 50 hàng cốt nhà LÊ-QUANG-LONG tha hồ mà đòi mà nhuộm, mà mua các hàng nội hóa tân chế, nhà ấy thấy lắm hàng đẹp mà giá không đắt.

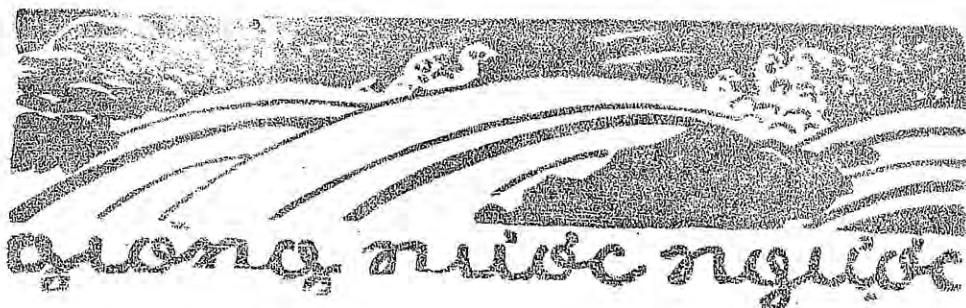
Nếu muốn được giầy ta, giầy tây, giầy KIM-THỜI đủ các kiểu, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hiệu TOÀN-THÀNH chủ - nhân là M. PHẠM-VĂN-SƯU ở 37 Route Mandarine.

Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoảng, lại được hiệu TOÀN-THÀNH đóng giầy một cách đặc - biệt như thế tưởng các quý-khách không nên bỏ qua dịp tốt thì phải

Nhất sách kén vợ...

Không biết nên chấm cô nào ?

Chơi gà chọi

Sánh cùng các nước văn minh,
Nước ta xem cũng thái bình thành thời.
Hàng năm quanh quần bao người,
Nuôi gà để chọi... nghề chơi cũng kỳ..
Thời giờ thắm thuật tên di,
Nó đi mặc nó, can gì đến ta !..
Khi chớm, bốp, lúc vãn, xoa,
Việc nhà mặc đấy, việc gà phải xong.
Sao cho thắm thịt, trơn lông,
Mỏ già, cựa sắc, là « ngóng » lăm ròi.
Hội hè đình đám, đâu mời,
Ôm gà ta thử chọi chơi vài « hồ »..
Nào Mơ, nào Tia, nào Ó,
Sao nhiều hy vọng đổ xô về gà.
Đổ đen ta lại bày ra,
Đem tiền dự cuộc để mà ganh đua.
« Nghề chơi thực lắm công phu,
Làng chơi ta phải biết cho đủ mùi. »

TẢO-THỊ (Hà-nhân).

Phong dao

Tối qua rạo xóm Bình-Khang,
Thấy nhiều thiếu-nữ khăn san, áo mùi.
Nhớ như bộ mặt quết vôi,
Đường ngói rẽ lệch tóc mai thè lè.
Phất phơ quần trắng quết hè,
Đôi giày cao gót, chân lè hệ nhàng.
Từng đàn, từng lũ lang thang,
Ông-ạ bên đàng, đứng ngóng quan viên.

TÂN KHÁCH.

Buổi đời kinh tế cho nên.

Bất kỳ người lạ, người quen cũng mời.
Rằng : « Từ đã mấy tháng giới,
« Làm sao anh chẳng lại chơi dưới này?
« Tình cờ được bữa hôm nay,
« Mời anh ở tạm chơi đây hát dùm. »
Cầu cời, tiếng noi om-xòm,
Các khoa quảng-cáo luôn mồm rở ra :
« Mời anh quá bộ lại nhà,
« Để cho đi gọi kếp giá, đờn hay.
« Hay cho làm rượu luôn ngay ?
« Hay cho mượn « lĩnh » về đây « kén cò »?
« Đương đây phí mất thì giờ !
« Dừa đường những truyện tâm phơ.
ich gì ? »

Dứt lời chàng vội gạt đi,
— « Chúng anh thật chưa đến kỳ lĩnh lương

« Đến đây chả nhẽ về ruộng,
« Nửa về nửa ở, hai đường vẫn vơ.
« Nay em nắn bóp tâm phơ,
« Thật là lạnh ngắt, lạnh nơ như đồng !
« Yêu nhau xin chờ hẹp lòng,
« Dùm cho cháu hát biên bông được nào ? »
Rằng : « Chúng em cũng ba-đào,
« Một ngày hai bữa, trông vào ở đâu ?
« Gọn anh, ăn nói mới « sâu » :
« Đi hát á-dầu, lại hát biên bông !
« Thì..h có, nhưng lại tiền không !
« Tiền không xin chờ có hòng nước non ! »

CUỘC THI KÉN VỢ

Số 18

Thấy cuộc thi kén vợ của Phong-Hoá,
Ông bạn tôi liền nhờ tôi đánh tiếng lên
mặt bao để kiếm người bạn trăm năm.
Chiều ý ông, tôi cũng xin giới thiệu lâu
đây, may mà ông thanh được gia-thất,
thì tưởng tôi cũng không đến nỗi mất
phần sồi thịt nào.

Ông thối :

Xuân xanh mới ngoai bốn mươi,
Áo quần trái tuổi, dang ngực ri bảnh bao.

Răng đều như chiếc bàn cào,
Nếu đem đóng thử ước vào sáu thưng.

Nời thời nơi lấp nhất gừng,
Cái đầu hơi lệch, cái lưng hơi gù.

Trên đầu búi to lớn xù,
Nếu đem chấy dếm ước dư muôn ngàn.

Hàm râu cái giọc, cái ngang,
Lơ lơ mềm mại như bán trái tre.

Cặp môi đẹp gớm đẹp ghê,
Dây vừa tím tặc, đen xỉ da trấu.

Rượu ngon đánh hết hàng bầu,
Say rồi ngất ngưỡng thơ tàu, thơ ta...

Bây giờ, ông muốn kiếm một bà vợ :
Không ốm, không mập, không cao,

không thấp quá,
Nhưng mà ngũ quan, tứ chi phải đủ cả.

Hoặc giàu, hoặc nghèo,, tình thành
hay nhà quê

Đặng rạo, miễn sao hình dung hơi
kha khà.

Nhất là cặp mắt phải cho tinh,
Liếc xuống ao chét cứng mẩy bày cá.

Hay lam hay làm, khéo cả chân lẫn tay,
Thức khuya bày giờ ngủ, sớm mười

giờ đã vội dậy,
Ngón tay búp măng trông sinh thay !

Rút lá bài đánh thiệt hay !
Thối nời com, nấu nời cháo,

Phi sống thời khê ngay !

Đường kim càng mũi chỉ,
Áo rách đũa thợ may !
Được ngọn lưỡi uốn thực khéo,
Nói rã trong lỗ cũng dám ngáy,
Nào nhàn, nào nghĩa, nào tử-tế,
Giao thiệp lỗ miệng ít kẻ lầy !
Toét mồm cười lo óng nhõ,
Thở hơi vẫn mùi mồm bay.
Đọc cũng đọc truyện đi mây về gió,
Bán cũng bán việc bên đông bên tây.
Cũng lóp lóp nữ-quyền đòi binh đẳng,
Cũng kêu gào giải phóng tụi tôi đây !
Đồng đánh ra tuồng đài các dờm.
Vung vinh làm bộ hiền thư tráy !
Bạc bài đêm sáng lâu không mới.
Quà vật soi luôn suốt cả ngày.
Phải biết ra oai Sư-tử cộc,
Cho đàn chó sợ chết lẫn quay..

Xin kể sơ lược ra đây thôi, nếu ai
khá hơn nữa thì lại càng hay. Dám
chắc rằng nếu ông bạn tôi được một
người vợ xứng đôi phải lứa như vậy,
thì thiệt là hạnh-phước vàng trời,
chẳng phải thiệt công tâm sư học đạo,
mà cặp uyên ương đó, quyết sớm sớm
cũng được lên chơi thiên cảnh...

L K Saigon

Cuộc thi men rượu

Nấu rượu nam phải có thứ men
toàn những vị thuốc bổ ích cho
người uống
Vậy ai có các thứ men tốt thì
đem lại thí nghiệm ở lò nấu Bắc
kỳ-Nam-Tử-Công-Ty tại Văn-Điền.
Nếu được như ý thì Công-Ty sẽ dâng.
Ai muốn hỏi gì về việc ấy xin lại Hội số
34, Quai Clémenceau—Hàng Nâu Hanoi

Trong 16 năm chuyên nghiệp

về nghề hội họa

Bản sở có đủ 204 cái kiêu nhà đã làm tại
Hanoi và các tỉnh. Ngài nào muốn xem kiêu
đã vẽ xin kính mời quá bộ lại Bản sở, trước
là NGUYỄN GIA KHÁNH nay đặt là :
NHUẬN-ỐC TOUT POUR ARCHITECTURE
168 RUE LÊ-LỢI HANOI gần trường Thê Dục.
Sẽ xin tính hạ để tạ các ngài đã có lòng tin
yêu nghề vẽ của bản sở trong 16 năm nay.

Vé ảnh truyền thần bằng than hay mực tặc
Thật giống, thật khéo Không phai màu

ảnh 50 x 60 2p90

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho
M. TRUONG-TRONG-BINH
Office Indochinois du Travail
81 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình đi các nơi theo lối Hủi hóa giao ngân.

1) Xước một thúng Lộc bầy mưu lập kế để lấy cho được Mai mới nghe, vì chàng yêu Mai đã đến cực điểm.

Kể ra giá chàng có thú thực với Mai rằng mẹ chàng không bằng lòng cho chàng kết hôn với Mai, nhưng ngoài Mai ra chàng không thể yêu được một người nào khác, thì chắc Mai cũng sẽ chẳng mà hy sinh hết trinh tiết cùng danh dự... hy-sinh cả cái đời thanh niên.

Thực vậy, từ ngày nàng gặp Lộc đến nay, trái tim nàng đã nhiều lần hồi hộp vì những tình tình cao-thượng, những cách hành-vi quân-tử của chàng. Nhất là nàng và em nàng lại đều chịu ơn nặng của chàng, nên nàng chỉ mong có dịp báo đáp.

Những khi nàng tưởng lời cha nàng thì nàng lại nhớ đến lời phụ-huấn: « Ở đời không có sự gì xấu hơn sự quên ơn Cứu nhân ta không đáng sợ bằng ân-nhân. Ta chỉ lo sẽ xảy ra sự gì khiến ta không thể nào trả được ơn, đối với kẻ thù thì không có thứ khí giới nào mạnh bằng lòng hữu-ái Song lòng hữu-ái ấy, nếu ta đem ra đối đãi với ân-nhân ta thì chẳng hóa ra ta đặt ân-nhân ta ngang hàng với kẻ cứu địch của ta ư? »

Nghe lời giầy của cụ tú Lâm, đủ biết rằng tuy cụ là môn đồ Khổng-học, mà trí thức, tư tưởng cụ, cụ đặt ra hẳn ngoài vòng kiểm tỏa của nho giáo. Vì cứ theo lời đức Khổng thì đem điều đức để báo điều đức đem điều đức để báo điều ác, như thế có lẽ tâm thường lắm. Tuy vẫn là một tư-tưởng thiết thực của đạo làm người, nhưng không có chi là cao thượng.

Cái dịp phi thường mà Mai tìm kiếm để báo ơn giầy chính là buổi chiều hôm Mai được nghe lời trần tình thành thực của Lộc. Mai mỉm cười. Những người

KHAI-HUNG soạn

thế tục chắc họ cho cái nụ cười ấy là cái nụ cười của sự sung sướng. Không phải. Đối với Mai, thì sự sung sướng đã lên đến cực điểm ngay từ ngày Mai được quen biết Lộc. Cái nụ cười của Mai đây có ý nghĩa khác: Mai nghe như thấy lương tâm thì thầm: « Thì ông không biết rằng cái thân này, cái linh hồn này đã là của ông rồi hay sao? Há tất ông còn phải xin phải van! » Cái ý tưởng ấy ở trong trí não chạy qua xuống trái tim, khi ra đến cặp môi thì nở ra một nụ cười. Vậy thì cái nụ cười

Tranh của Đông-Son

yêu, thì dấu người ấy có xin cái đặc quyền ấy, cái đặc ân ấy đi nữa, Mai cũng chẳng từ chối, để tỏ ra rằng mình biết báo ơn một cách khác người thường.

Cái ý tưởng ngộ nghĩnh ấy — ấy là bọn trường giả ta cho là ngộ-nghĩnh — chỉ là cái kết quả một nền giáo-dục quá theo nhân đạo, quá theo lý tưởng của cụ tú Lâm, một nền giáo-dục có thể gọi là lãng mạn. Bàn về cái này, cái giờ của nền giáo-dục ấy, là công việc của nhà xã-hội học và nhà luân lý học. Tác

Bà cụ nói đáng lẽ về tận làng Nin bắc để nói chuyện với ông chú, bà bác bên nhà Mai. Song chắc cô sợ bên ông chánh Thanh thù bản thì cũng chẳng dám về... Mai đứng hầu bên lên cúi đầu. Cô nghĩ tới họ hàng mà cô chán ngán... Vì thế tuy ở Hanoi cô có một người bác làm thông phán, mà cô cũng giấu, không nói cho bà cụ và Lộc biết. Cô chỉ trả lời rằng:

— Bà cụ, cụ không hề nghĩ tới nhà con nghèo khó mà thương tới con...

Mai chỉ nói được có thế... Qua một tuần lễ... Ngày nào cũng vậy, Mai chẳng làm gì hết chỉ ngồi nghĩ vợ nghĩ vầy, nhìn vợ nhìn vầy, chờ Lộc tới để bàn về việc cưới.

Mai lấy có rằng chưa hết trở nên cũng không bày vẽ ra sắm sửa nhiều thứ — Cô nói chỉ dùng cái lễ nghi bắt buộc phải có ấy để thành vợ, thành chồng mà thôi.

Lộc thấy cô nhắc tới cái tang cụ tú thì hơi nguỵng, hỏi rằng:

— Không biết có trở lấy nhau, họ có dị-nghị không nhỉ?

Mai trước khi đẹp lại, đưa mắt nhìn Lộc, thấy chàng buồn rầu, có ý mong đợi câu trả lời của mình, thì cô lấy làm thương hại: ở đời, cô chỉ tưởng tới hạnh-phúc của hai người: Huy và Lộc. Ngoài ra cô không còn cần một sự gì hết Lễ nghi? Thì người đặt ra cái lễ nghi ấy đã biết đâu là hoàn toàn có lý. Và lễ nghi ấy đem so với tình-tình cao thượng của cô đã dễ sánh kịp chưa? Bởi vậy, Mai mạnh bạo trả lời:

— Nếu cho là bất hiếu, chớ là làm trái lễ-nghi thì chúng ta yêu nhau thế này cũng có thể cho là bất hiếu, là trái với lễ-nghi.

Lộc nghe Mai nói, trong lòng sung sướng, dăm dăm nhìn cô mỉm cười...

Chiều hôm ấy, Huy ở trường về hơi muộn, nét mặt rầu rầu, chị hỏi chuyện chỉ ứa nước mắt mà không nói. Mai

ấy chỉ có ý nghĩa rất chất phác của một cô con gái dịu dàng, chân thật, chứ nó không hề ngụ một tư tưởng tình dục.

Và lại Mai cũng không hề ngờ rằng, hy vọng rằng đối với mình, một người trong hàng quý phái lại ngỏ lời xin lấy mình làm vợ như thế. Giá người ấy không phải là Lộc thì Mai cho ngay rằng đó chỉ là một lời tán tỉnh để được hưởng chút đặc quyền trong giây lát. Nhưng người ấy là Lộc mà Mai kính

giả chỉ là một nhà soạn tiền-thuyết nghĩa là chỉ biết vẽ ra những cảnh ngộ, những bình trạng, những tình-tình của một xã-hội, của một thời đại mà thôi.

Ba ngày sau hôm trần tình của hai người, Lộc đưa lời nhà Mai một bà cụ mà chàng nhận là mẹ. Bà cụ xem ra bằng lòng Mai lắm, khiến Mai sung sướng quá, nhan sắc càng tăng lên bội phần. Còn cậu Huy thấy chị sung sướng thì cảm động đến chảy nước mắt.

1) xem Phong-hóa số 36

Tuyệt hết bệnh Lậu Giang

Các ngài sau khi khỏi chứng bệnh tình, di độc còn lại, nước tiểu khi trong khi vàng. Tiểu tiện vào cốc thấy lặn vẩn đục, như dầu sợt chỉ, giầy giầy như mũi. Quí đầu thường ướt dính, thỉnh thoảng ra dãi tí mủ. Hoặc sáng khi ngủ giầy, trước khi tiểu tiện, cặn thấy ra một chất trắng cằng như sữa đặc. làm việc gì quá độ lại phục phát. Mà có người xương khớp thường thấy đau mỏi, Như thế đều là vọc lậu chưa được tuyệt hẳn đi đợc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết căn bệnh thì ta dùng ngay thứ thuốc Kiên-tinh tuyệt-lậu triết nọc giá 1,50 1 hộp. Hộp 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi dứt. Vì đã nhiều người dùng qua nên đã biết kinh nghiệm của thuốc Kiên-tinh. Còn người nào đang thời kỳ phát hành. Buốt tức, cường dương đau, nổi hạch, ra máu, ra mủ, đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế ta nên dùng ngay thuốc Bình-Hung thuốc đương chữa bệnh giá 50p 1 lộp. Hộp 4, 5 hộp, nặng 5, 6 hộp là khỏi ngay. Mà người bệnh giang phát ra, thấy sốt, nổi hạch, quí đầu lở loét, mành mành mẩn tí, mệt mỏi xương đau, như thế dùng ngay 5 lộp thuốc Giang giá 0p70 1 lộp là khỏi ngay. Mọi người bệnh giang phát ra, thấy phát, không bại sinh dục. Hiện đã nhiều người uống khỏi, và nhận được nhiều giấy của các người khỏi gửi về cảm ơn. Đáng nhẽ các giấy ngợi khen cùng tên các người cảm ơn đều đăng lên báo để các bạn đọc ga xa gần biết nhưng vì là bệnh (kin) vậy xin miễn đăng

BINH - HUNG

39, Pavillons Noirs (phố Mã máy), Hanoi — Giấy nói 543

NGUYÊN CHẤT : Jasmin, Violette, nước Hoa thủy tiên

- Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe:
- 1 lộp 3 grammes 0p20, 1 tá 1p80, 10 tá 17p00
- 1 lộp 6 grammes 0p30, 1 tá 2p70, 10 tá 26p00
- 1 lộp 20 grammes 0p70, 1 tá 6p30, 10 tá 62p00

PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Haiphong

Bán buôn và bán lẻ tiền cước bản hiệu chịu

đoán chắc đã xảy ra sự gì chẳng lành, liền hỏi gan mồi, thì Huy do dự một lúc rồi se se, thì-thầm :

- Chị em ta khổ lắm, chị ạ.
- Mai cười gượng :
- Truyện gì mà bí mật thế em?
- Thôi! Thà chị không biết còn hơn.
- Không, em cứ nói, đâu sao chị cũng không sợ mà!
- Chị ạ, ai ngờ người thế...
- Mai vội vàng hỏi :
- Người nào? Người nào thế em?
- Người ấy .. Anh Lộc cây!
- Em im ngay. Anh Lộc là người không thể để em bình phẩm bậy bạ được.

Huy tức quá, cười gằn... Nhưng hồi hận xin lỗi chị ngay :

- Chị tha lỗi cho em. Nhưng chắc sẽ xảy ra sự gì đây... Cái bà cụ đến đây tuần lễ trước không phải là thân mẫu anh Lộc đâu.

Mai đứng đờ người ngẫm ngẫm, không trả lời, Huy lại nói :

- Người ấy là mẹ một người bạn thân của anh Lộc... anh Lộc đánh lừa... mới giới chị...

Mai vẫn đứng im ngẫm nghĩ, không trả lời. Huy tưởng chị ngờ mình bịa đặt hay là đoán phỏng, liền lại nói tiếp luôn :

- Ban nãy, em đi qua phố H. thấy anh Lộc ngồi nói truyện với một bà ở trong nhà số 244 Bà ta người còn khỏe và khuôn mặt trông giống khuôn mặt anh Lộc lắm. Em đứng lại nghe, thấy anh Lộc nhận bà kia là là mẹ. Em hỏi người anh em bạn tại biết đích rằng bà ấy là bà Án...

Mai cười, ngắt lời em :
- Sao em lại nghe trộm như thế? Xấu lắm, em ạ, nhất là em lại tò mò đi hỏi truyện nhà người ta.

Huy nghe chị cứ lấy làm tức tối quay đi. Mai chạy gọi lại buồn rầu bảo rằng :

- Chị xin em làm ơn cho chị một việc này nhé : em đừng đá động gì với anh Lộc đến truyện ấy hết.

... Thế rồi hai người lấy nhau.

Rồi Lộc thuê nhà bên hồ Trúc-bạch ở với Mai và Huy.

Xưa nay Lộc vẫn ở với mẹ, chưa hề đi ở riêng. Lần này Lộc phải nói giới mẹ đi thuê một gian phòng ở biệt hãn một nơi cho được tĩnh mà học thêm đề cuối năm thi tham tá ngạch tá .

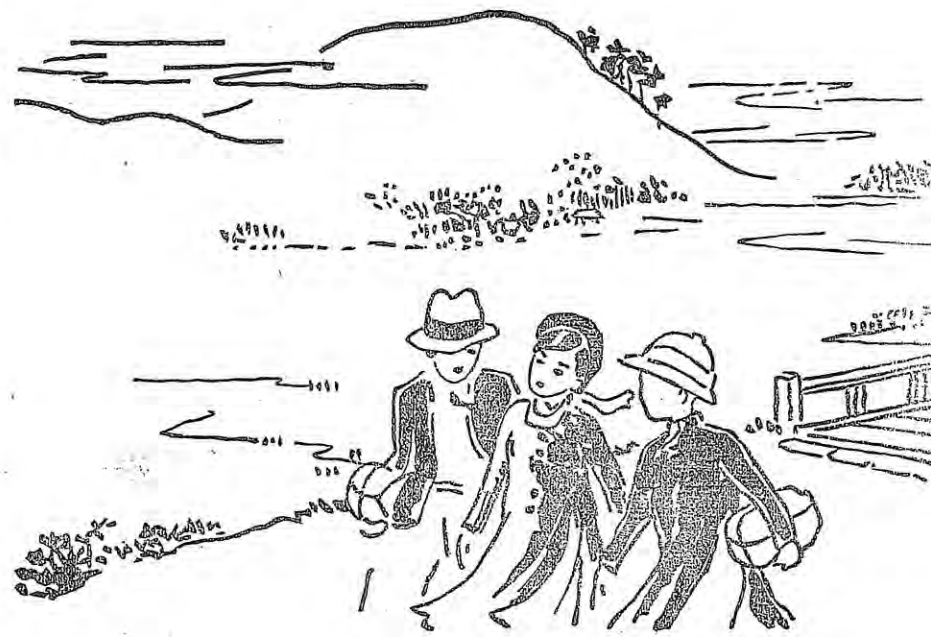
Bà Án tuy cũng bằng lòng cho con thuê nhà ở riêng, nhưng vẫn ngờ vực con có nhân tính. Bà chưa quên câu truyện Lộc xin lấy con ông tú Lâm. Vì thế bà nhắc cho Lộc biết rằng bà đã ngờ lời với bà tuần đến tháng tám xin làm đề ngạch-hôn. Lộc làm ra mặt tươi cười xin phép mẹ hãy cho thi đậu vào

ngạch tây đã rồi hãy cưới vợ; cũng không muợn, chỉ đến sang năm là cùng.

Từ đó Lộc sợ mẹ đến chỗ nhà riêng thăm mình, nên ngày nào cũng ít ra là một lần thân lại nhà mẹ vẫn an an cần cần.

Nhưng mà xưa nay bọn đàn ông ta khó lòng mà giấu nổi, khó lòng mà lừa giỏi; nổi phải phụ-nữ, nhất là người ta định lừa giới lại là mẹ ta. Mất người mẹ nhìn thấu ý nghĩ của con còn tình gấp mấy mắt người vợ, người nhân tình đoán được tư tưởng của người chồng hay người yêu. Bà Án xét từ ngôn ngữ, từ cách cử chỉ cho chí tính nết vui cười, cặp mắt nghĩ ngợi viên vông của con thì bà biết ngay rằng con đương đắm đuối trong bà Ái.

Bà liền cho người đi rình mò để biết chỗ ở của Lộc. Nhưng nếu bà khôn thì Lộc cũng ngoan. Những người nhà bà Án đều là tay trong của Lộc cả. Chàng cho chúng tiền luôn nên chúng đâu có tìm được nhà chàng ở cũng về nói là không thấy, hoặc nói giới là chỉ thấy chàng ở có một mình.

Về phần Mai, thì Mai tuy được hưởng hạnh-phúc êm đềm của tấm ái-tình đắm đắm, song cũng đoán trước rằng không khỏi xảy ra sự trắc trở sau này.

Nhiều lần nàng đã toan ngó lời với Lộc rằng nàng biết hết những sự bí mật của Lộc, và xin phép Lộc về lấy mẹ để tạ tội. Nhưng Mai lại sợ làm phật lòng người yêu, hoặc làm cho người yêu phải buồn rầu : Lộc đương sung sướng đương mê mẩn trong giấc mộng êm-đềm, nàng không nỡ đánh thức vợ.

Trong nhân loại có một hạng người đa cảm đến nỗi tuá chịu khổ còn hơn là đứng ngắm cái khổ của người khác. Vì thế họ hay nghĩ đến hy sinh sự no,

hy sinh sự kia.

Ấy Mai cũng vào hạng ấy. Hướng chỉ những người mà nàng muốn vì họ hy sinh lại là hai người thân nhất trên đời. Nàng hy sinh đến nỗi đâu biết mình đương ở vào trong hoàn cảnh khó khăn mà vẫn tươi cười vui vẻ như thường. Em có nhắc tới câu truyện ám muội của Lộc thì nàng chỉ van lơn :

- Chị lấy em, em để cho chị được sung sướng ngày nào hay ngày ấy. Em nhắc tới những truyện ấy cũng là vô ích. Ach Lộc, yêu quý chị em mình thế, em chưa cho là đủ à ?

VI Thú thực

Vào dịp nghỉ lễ Phục-sinh, Lộc muốn rủ Mai và Huy đi chơi xa vài hôm. Mỗi người bàn một ý, về sau ba người đều bằng lòng đi chơi văn cảnh chùa Bách-môn một hôm thôi, nghĩa là sáng đi chiều về.

Sáng hôm chủ nhật ba người ra ga thực sớm, trong lòng vui vẻ, mang theo đủ các lương thực bữa sáng bữa chiều. Nào bánh, nào gà, nào vịt quay lại đem

- Đường vào tới chùa ... chùa gì nhỉ ?

- Chùa Bách-môn.
- Đường gần hay xa thế mình ?
- Độ hơn bốn cây lô-mét.

Thế thì đi bộ thôi. Đã lâu lắm em chưa được đi bộ nhớ quá.

Huy mang gói gà, vịt quay, còn Lộc một tay sách chai rượu một tay cắp một gói vừa cốc vừa bánh. Mai cười bảo Lộc :

- Không cho em mang một thức gì à ?

- Thôi em là đàn bà được miễn dịch.

Câu nói đùa khiến ba người cùng cười ò.

Trời mát, không khí trong trẻo, các cây mới nảy trời là xanh non, những ruộng lúa con gái giải hai phía bên đường xa làm tập tới tập những châu đò cùng những lũy tre, cảnh điền dã ấy bỗng gợi trong trí Mai cái thời còn bé. Nàng nhìn em mỉm cười vì nàng nhớ tới những khi cùng em tung thăng chạy nghịch ở ngoài đồng.

Nhưng Huy không cười, nét mặt ủ ù như đương nghĩ đến những việc gì buồn rầu. Mai đoán chừng em lại tưởng tới câu truyện mọi ngày, câu truyện man trá của Lộc, liền đi gần lại chỗ em ghé vào tai sẽ nói :

- Chị lấy em, em tha cho chị, em đừng làm cho anh ấy mất vui vì em.

Lộc nghe hai chị em thì thầm, cười ha hả hỏi rằng :

- Truyện chi mà bí mật vậy ?

Mai cũng cười trả lời chống chế :

- Em bảo Huy nhia những hoa vàng trong ruộng cải dăng xa như đàn bướm bướm bay lượn, lướt theo chiều gió.

- Trời ơi ! Em tới vừa là một nhà thi-sĩ, lại vừa là một nhà họa-sĩ.

- Hửn chứ lại.

Nhưng khi tới phố huyện Tiên-du thì sắc mặt Mai trông cơ vẻ mệt lắm, không tươi cười hơn hờ nữa. Nàng nói hãy dừng lại nghỉ chân, rồi ngồi xuống ghé hàng nước thờ hồng hộc, Huy thấy vậy bảo chị :

- Mọi khi chị đi khỏe lắm kia mà!

Mai cười khanh khách trả lời :

- Phải đấy, nhưng nay vì...

Nàng ngừng bật, bẽn lẽn, cúi đầu hai má đỏ hây. Lộc vội hỏi :

- Vì sao thế em ?

Mai nũng nịu ghé vào tai Lộc thì thầm mấy câu, khiến chàng nhón nhác sợ hãi.

(Còn nữa) KHAI-HUNG

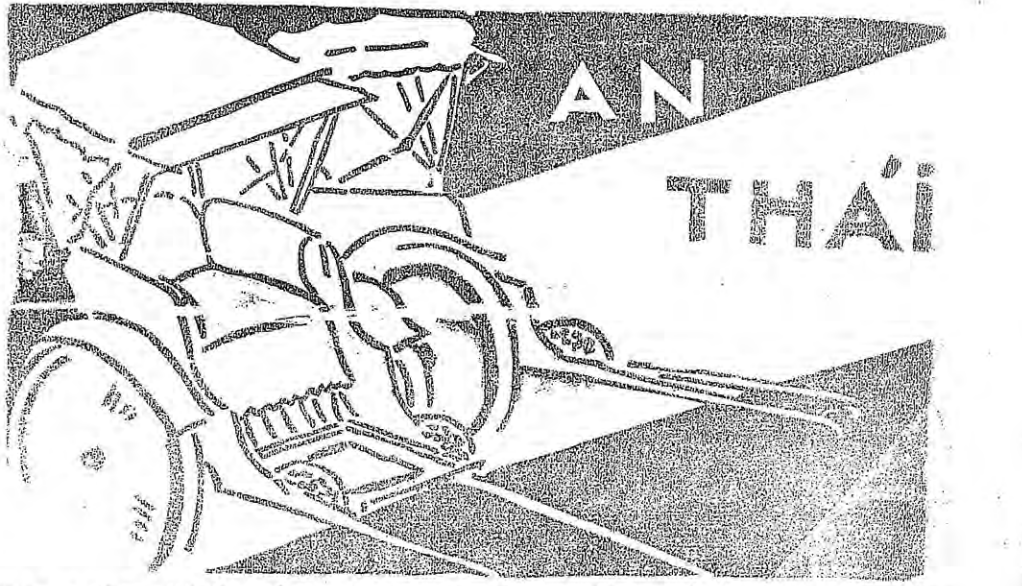
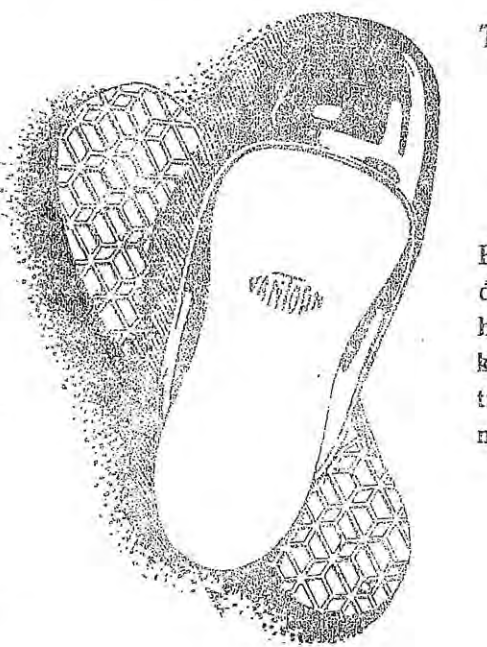

Tết năm nay các ngài dùng giầy gì ?

Giầy Kim-Thời
Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp hơn lần đế da hay đế crepe, không chượt và toẹt ra như đế crepe trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ :
VAN-TOAN
95, Phố Hàng Đào. 95
HANOI

Hiệu xe số 23 phố Cầu Gỗ Hà Nội, vì sự hợp lợi nên đã dọn cả cửa hàng sang xưởng số 2 phố Ng Trung Hiệp là ở giữa phố Cầu Gỗ đi vào ngõ Gia Ngự

Hỡi ! người gầy còm, da mặt xanh vàng, nào nhà Thể-thao thân
trắng, lực kiện gân cốt mềm mại bởi uống

HUYET TRUNG BỬU

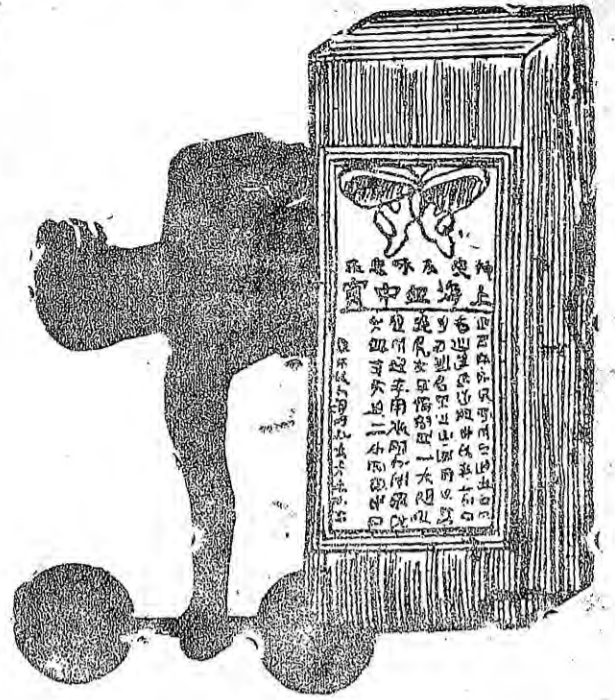
Uống độ một chai đã thấy khỏe mạnh, da mặt hồng hào

Chai lớn giá là 2p00 Chai con giá là 1p20

CỬA NHÀ THUỐC ĐAI QUANG

Giấy số 805

47 Phố Hàng Đường - Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho:
Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cáp

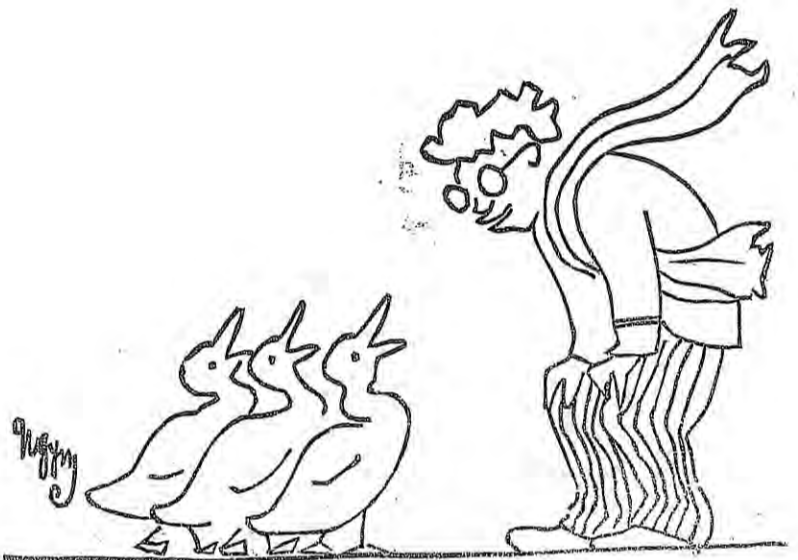
Tinh thần sáng khoái Tiêu hóa dễ dàng
Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại:

Hiệu Phúc Long

13- phố hàng đậu hanoi- Tél. số 251 bán buôn và bán lẻ

Xem xong đã

Vịt - Người là gì?

Người ta là Phạm-tá, biệt hiệu là phó rượu Bờ hồ tốt nghiệp
trường hóa học chuyên môn lãnh nghề rượu và làm áo đi mưa
không ướt.

Vịt - Người vẽ ta để làm gì?

Người - Vì bạn Phong hóa ưa xem tranh, ta vẽ vịt để làm
quảng cáo

NÊN HÚT THUỐC THƠM

ANG LÊ

hiệu

ROSETTE

0,13

COMPAGNE CLONNE TABACS

Rất thân hiệu
rất rẻ tiền

Một thứ dầu đặc

Trị đủ các bệnh ngoại-cảm
và một vài bệnh-thương.
Hiện phát-bành sáu hạng.
Hộp = 6p05 - 0p70 - 0p10
Lọ = 0p25 - 0p40 - 0p80
- Mua một hộp 0p07, 0p10
có vé thưởng từ 1p00 đến
5p00.

- Mua một lọ 0p25, 0p40,
0p80 có vé số, giải thưởng
từ 10p00 đến 100p00

Mua buôn, mua lẻ, hoặc
xin làm đại-lý tại:

Vân-Hòa

27, Rue Gia Long, Huế

Trước cửa hiệu nhỏ 107 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Qua
đó là cơ chứng chỉ chắc-chắn về sự phát-dạt và tiến-bộ của bản hiệu. Được
như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đã chiều cố đến Tòa Thịnh
trong bấy lâu nay. Vậy muốn khỏi phụ lòng quý-khách về mùa hạ năm
nay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải đủ các hạng để may hầu các quý-
khách bằng một giá rất phải chăng.

Xin mời lại may thí ở lòng thành-thực của bản hiệu,

Tân-Thịnh chủ nhà Cán-bạch

THO' MỚI

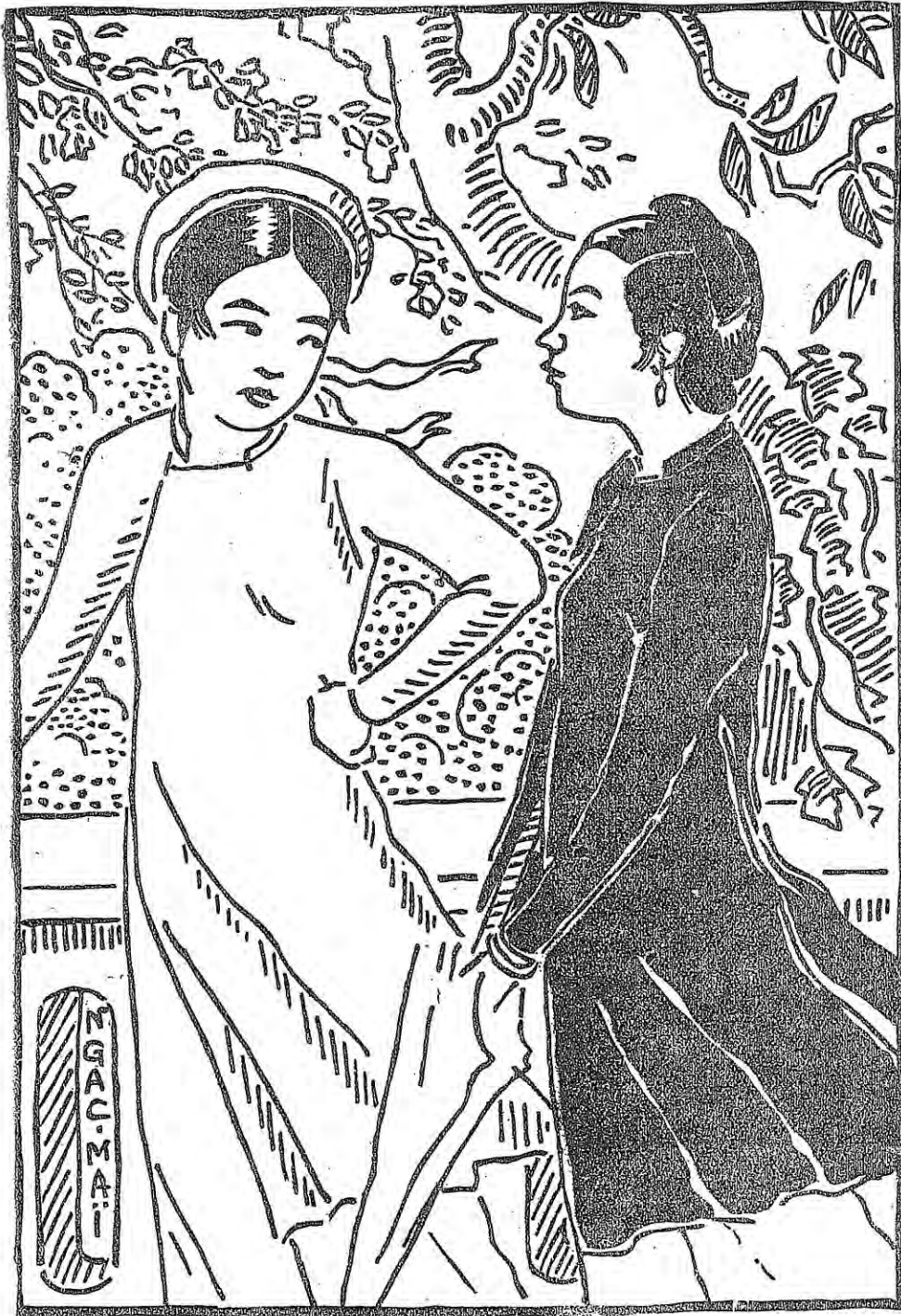
Tiếng chuông chùa

Sương lam đeo cái buồn mênh mông
trên đồng vắng,
Nắng chiều xuân rung rinh trong cảnh
trời yên lặng,
Bông thong thả rơi một tiếng chuông
chùa,
Ở chân trời, hay trong cõi hư vô;
Lòng ta bát ngát, nhẹ nhàng như mọc
cánh,
Bay rập rờn trong nơi không-gian
thanh tịnh.
Ly Tao nương tử ơi ! Hỡi nàng Thơ !
Ta muốn cùng ai muốn năm say sưa,
Ta muốn biến ra làm mây, làm gió,
Làm một bầu khinh-thanh trong vũ-
trụ,
Làm ánh sáng anh linh của núi sông,

Làm cái đẹp thiên nhiên : giấc mộng
vô cùng
Cho tri-tưởng thi-nhân, cho tâm hồn
nghệ-sĩ,
Cho những tấm lòng nhọc nhằn muốn
nghỉ,
Ôi cao siêu ! ôi khohi lạc ! giây phút
thần tiên !
Như đứng ngoài trần gian, ta hát thơ
« giờ Quên » .
Quên đã sống bao nhiêu năm đau khổ,
Ta quên những cảnh buồn than, lam lũ,
Chỉ thấy trên cao xanh con mắt Từ-Bi,
Theo dõi ta . theo dõi bước lưu ly,
Và yên ủi cho ta còn nhiều hy vọng,
Bởi mấy tiếng chuông u yên, lan rộng
Vẳng đưa ra bốn phía bao la...
Mặt lệ trông huyền-ảo cảnh sương mờ.

THE-LƯU.

Thật là phục-nữ cấp tiên !

— Chị sắp hết trở, có định «bước» đi «bước» nữa không ?
— Tôi đã nói ; chỉ có «tiền» chứ không có «lùi» bao giờ !

GIÁ ĐẶC BIỆT

KHÔNG ĐAU BẰNG MŨ TRẮNG KIỂU QUÀ DƯA

Cam đoan hai lần liège, bảo hành một năm, có cả hàng mũ demi liège để bán
Giá 1p60, Buôn đi các tỉnh giá 13p một lá

Chapellerie PHẠM MẠNH KHA

80 Rue du Coton Hanoi

Shu nữ.

Chị em và kinh tế

(Giả nhời ông Thu Linh)

Cùng chị Yên Đông,
Em không dám cướp nhời chị, nhưng
vi thấy ý kiến ông Thu-Linh về vấn đề này
quá ngang trái, vậy xin phép chị góp một
vài câu.

Nhất-Vân

Ông Thu-Linh,
Cô Yên Đông bàm : « chị em nào có chồng
con rồi, nên sẵn sóc riêng trong gia-đình
« là rất phải. Trừ ra một vài người, tình
cảnh bất buộc, cách sinh nhai của người
chồng không đủ chi dùng trong nhà,
nhưng điều đó rất hiếm, vì nếu người đàn
ông chưa đủ tư cách, thế lực để lập gia
đình thì mấy người muốn thành gia thất.

Bài ông phản đối bài của cô Yên-Đông
tùng đoan và ông quá đề ý đến mấy điều
nhỏ nheo thành ông quên một vấn đề
rất quan trọng. Ông muốn lập xã-hội mà
việc gia-đình ông sao nhãng thì cũng như
ông xây một bức tường không có chân
móng, xã-hội của ông sẽ đổ tan tành. Gia
đình có chắc chắn, xã hội mới vững bền.
Muốn chắc chắn, việc gia-đình, trong ngoài
đều phải ổn thỏa. Việc ngoài, người đàn
ông khỏe mạnh hơn phải gánh vác, việc
trong người đàn bà yếu đuối, phải trông
nom.

Ông nói : « trông nom việc trong nhà
nấu ăn may vá là thiên chức người đàn bà
thì không đúng và không cần cứ vào đâu ».
Vậy ông nhầm to. Ông nói không nghĩ.
Người đàn bà tính chất nòng nôi hơn đàn
ông, những việc lật vật khôn khéo hơn đàn
ông nhiều. Điều đó ai không phải công
nhận ? Ông lại quá thiên về vật chất, ông
quên hẳn tinh thần, lòng ông không những
khó khan mà ý tưởng của ông không có
gì là văn minh cả. Cách nuôi con của ông
tôi sẽ công kích đoạn dưới đủ chứng cứ
điều đó. Người đàn ông, cả ngày khó nhọc,
tối về, cần có người săn sóc, cần có cơm
ngon canh ngọt, cần tuấy cái chỗ mình
nghỉ ngơi không những ngăn nắp thú tự
ma lại có vẻ mỹ quan. Việc ấy chỉ có
người đàn bà, giàu tình cảm hơn đàn ông
mấy đương nổi. Nếu cả hai vợ chồng cùng
đi làm thì việc ấy phó thác cho ai ? Có
tiền thì tôi tớ nó có thể nấu ăn, coi nhà
cho ông được, nhưng khi ông chủ bà chủ
cùng nản chí sờ lòng, nó không thể lên
an-ủi ông bà được. Những lúc ấy ông bà
khó tính nết, nó biết thế nào nó chiều.

Bàn về chợ búa, ông nói « người đàn
bà cũng không ngăn nổi cái tình ăn bết
ăn sớ của tôi tớ, vì thế trong gia-đình
người đàn bà có cũng như không, cho nên
người đàn bà nên ra gánh vác việc xã-hội».

Một vấn đề lớn mà ông vin vào một cơ
nhỏ nheo quá đối. Việc gia-đình không
phải chỉ có việc chợ búa và coi tôi tớ
không ăn bết. Vả lại cũng có nhiều đứa

tôi tớ tuy phận hèn nhưng thật thà hơn
bà chủ. Mà bà chủ có đồng bóng hay cơ
bạc, gia-đình giao cả cho tôi tớ, theo ý
ông nói, những điều đó là thuộc về vấn
đề cá nhân. Bàn về việc chung ông không
nên vợ đũa cả nắm, hay bình phẩm phần
đồng bằng một tính nết một vài người.
Những nhà có đàn bà trông nom cũng
phải nuôi đầy tớ để đỡ những công việc
khó nhọc, bản thủ, là lẽ cố nhiên. Ông
tưởng cứ có đầy tớ là bà chủ chỉ việc
ngồi chơi, vì ông không bao giờ đề ý đến
công việc người ta làm nên ông mới nói
quang siêu như vậy.

Về vấn đề nuôi con, thì ý tưởng ông quá
ư già-mau. Ông nói : « khi con ốm, người
mẹ nên đi làm lấy tiền về thuốc thang con
hơn ngồi nghe con rên rĩ ». Ông phải biết
đưa trẻ dù không yếu đau cũng phải cần
có mẹ săn sóc. Còn ai chăm chút cho con
hơn người mẹ. Khi nó yếu đau cũng chỉ có
người mẹ chăm nom giỏi bằng mấy thầy
thuốc và khán hộ, và những sự chăm nom
ấy, có lẽ công hiệu ngang mấy thuốc tuồng.
Lúc ấy lo chạy thuốc thang là việc người
đàn ông. Nếu người đàn ông chỉ lo đủ sinh
nhai thì phải bết ăn, bết tiêu để cứu đứa
trẻ ốm.

Ông lại nói : « lúc người đàn bà vắng
mặt, (nghĩa là bận đi làm) thì con cái đã
có vú hổ trông nom, hay văn minh hơn
nữa thì sẽ có nhà dục-anh », Ôi, thế mà
ông cũng dám bàn luận trên mặt báo ! Vú
hổ nó chỉ ằm bết, cho ăn cho uống, hay
rửa ráy cho con ông được thôi, chứ nó
dạy dỗ thế nào được ? Giáo dục của con
ông, ông cũng phó thác cho vú già, con
sen ư ? Nếu ai cũng làm như ông thì xã
hội Việt-Nam sẽ ra thế nào ? Ông lại vì
mấy các nước văn minh Âu Mỹ nhưng
ông không biết cách sinh hoạt của họ
khác mình nhiều, và các bà mẹ tốt, nếu
bất đắc trí phải gửi con ăn học trong
trường cũng lấy làm đau lòng xót ruột và
ân hận lắm. Vả lại các nước văn minh
ấy, không nước nào không có trường
chuyên dạy trẻ gia nội trợ, nếu có nhiều
gia-đình phải gửi con vào nhà dục anh là
vì tình thế quá bách lâm mới phải thế.

Tôi xin ông lần sáu mỗi lần ông viết
báo, ông hãy cân nhắc chín chắn đã,
đừng truyền bá những ý tưởng ngây ngô
như vậy. Cũng may mà trình độ học thức
phụ-nữ ngày càng cao, nên luân lý lại
rất chắc chắn, chứ phải như mấy năm
trước, phong trào phụ-nữ đang sôi nổi
thì ông diu dắt chúng tôi đi tận đâu ?

CÓ NHẤT-VÂN

L T S - «Thưa» cô Nhất-Vân, «Thu Linh»
là biệt hiệu của một tiểu thư ở Hà thành
xin cô chớ lầm là đàn ông.

ẢNH MỸ-THUART

Hiệu Khánh Ký công ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi số số cảm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi
Đông-dương

Hiệu Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre
(Theo kiểu bên) 2p 00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre
Theo kiểu bên 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại
30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 —id— — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 —id— — 15p 00 — 30p.00

Đại-lý : FILMS AFFA

có ống kính rất sáng

Gởi dân hay nếm. ảnh lại càng dia dàng đẹp như ảnh bên Âu Mỹ vậy.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Một tin buồn

Cụ Phan Văn Trường tạ thế chiều hôm 22. Avril tại phố Gambetta số nhà 25. Năm nay cụ 58 tuổi.

Theo như lời dặn cuối cùng của cụ, đám tang sáng hôm 23 cử hành một cách rất đơn giản, và tuy tang gia không báo tin buồn không gửi giấy cáo phó mà người đi đưa đám cũng đứng làm lễ như cũ ở sân tang tại làng Sét thuộc huyện Thanh Trì

Phong Hóa đồng nhân xin có lời trân trọng kính viếng cụ và chia buồn cùng tang gia.

5 quan Đại thần

Triều đình Huế về hưu

Có tin đức Bảo-Đại nay sẽ cho 5 quan đại-thần về hưu, là những ông: Ng-hữu-Bà, Võ-Liêm, Phạm-Liêu, Tôn-thất-Đền và Vương-tử-Đại. Hiện nay Triều đình đang lo kiếm người thay.

Về chức thủ tướng, ông Thái-văn-Toán muốn hy vọng hơn hết, cũng có người nói đến ông Hoàng-trọng-Phu. Còn các bộ khác, có lẽ Hoàng-Thượng sẽ với các ông này: Trần-văn-Thông, Tôn-thất-Quảng, Ngô-dinh-Khôi, Ng-khca-Kỳ heo Sài-Thành

Mấy việc của quan

Độc-lý Eckert thi hành

Muốn rút sự chi tiêu cho quỹ thành phố, quan Độc-lý Eckert vừa ra lệnh bãi bỏ bớt cảnh sát phụ: Cửa Đông, Bắc-Ninh và Quan-Thanh.

Cuộc sô-sô của hội Tế-Sinh

Cuộc sô-sô của hội Tế-Sinh sẽ nhất định mở vào ngày 4 Juin 1933.

Tin Trung hoa,

Tổng tư Vấn dự hội nghị kinh tế bên Mỹ.

Thượng hải - 18/4 Chính phủ Nam kinh cử Tống-tử-Văn làm Đại-biêu Trung-hoa tại hội-nghị kinh-tế thế giới bên Mỹ: Tống đã đi gặp lần sang Hoa thịnh-dôn.

Mãn châu và Nga lại sinh truyện. Bắc bình 17/4 - Về việc rắc rối về con đường xe lửa Trung đông, Nga báo thù, bắt tổng cả 16 tea trở lương thực cho quân Nhật ra ngoài Mãn-châu lý. Còn Mãn châu thì phong tỏa hết các đường sắt từ Mãn châu lý đến Truy phần, thành thử xe lửa chạy về mặt đông phải đình lại hết. Sau người Nhật phải đứng lên điều đình mới được tạm yên.

Cử động về môn võ.

Thượng hải 17/4 - Đơn Trương chi Giang tất cả hơn 20 người vừa đi tàu sang Nam Dương quần đảo. Trương đi khắp cả Phúc kiến, Quảng đông, Quảng tây và các thuộc phụ ở Nam dương quần đảo để cử động về môn võ và huấn luyện cho người nước và Hoa kiều, phòng đủ sức lực tài nghệ ra đối với quân Nhật.

Tại mặt trận Lich khẩu

Loan-châu 18-4. - Máy hôm nay quân Nhật lại đánh Lãn-khẩu rất dữ, cứ tới đến phải máy bay ném bom xuống các chỗ quân Tàu đóng.

quân Tàu lấy lại được Thạch môn trại

Bắc-bình 18-4. - Theo tin ngoài mặt trận đưa về, quân Tàu đã lấy lại được Thạch môn trại.

Nhật định lập một chính phủ mặt Hoa Bắc

Bắc-bình 18-4. - Tại Hải dương trấn, mấy hôm nay lại có chiến-tranh, quân Tàu đại thắng, có bắt được mấy viên quan Nhật. Cứ lời họ cung xưng thì người Nhật đang mưu lập một chính phủ ở Hoa bắc, lấy Hoàng hà làm giới hạn, định trước cuối tháng này sẽ chiếm Thiên tân và Bắc bình, hiện nay Nhật đã đặt nhiều cơ quan ở Thiên tân nào bộ Tư lệnh, bộ Tham mưu

Quân nhật đã chiếm được

Tân-hoàng đảo

Bắc bình 18-4. - Có tin quân Nhật đã đánh lui được quân Tàu và đã chiếm được một khu về phía nam Vạn lý trường thành. Vừa rồi lại chiếm được cả Tân hoàng đảo là một hải khẩu rất trọng yếu.

Nhật định giải tán quân Mãn-châu

Bắc bình 19-4 - Quân Mãn-châu gần đây đánh nhau với quân Tàu, trận nào cũng thua, lại cố ý kết liên với quân địch, nên mấy hôm nay người Nhật đề ý giải tán rất nghiêm ngặt. Bộ lục-quân đã ra lệnh cho đại tướng Vũ-Đặng xét nếu cần thì cứ việc giải tán ngay quân Mãn-châu cũng được.

Mã chiếm sơn về nước

Varsovie 20-4 - 50 sĩ quan Trung-hoa bị giam ở Varsovie vì qua biên giới sau khi đánh nhau với Nhật rồi trốn tránh sang địa hạt nước Nga, nay mai sẽ do đường Paris và Marseille về nước. Trong số đó có Mã-chiếm-Son.

Các ngân hàng Anh sắp phải rời khỏi Mãn châu

Luân đôn 20-4 - Chính-phủ Anh vừa ra lệnh cho các ngân hàng và các cơ quan thương mại của Anh ở Mãn-câu dự bị rời hẳn ra khỏi cảnh giới Mãn châu. Các nước rất chú ý cái thái độ ngoại giao của chính phủ Anh như thế.

TIN ANH

8 Kỹ sư Anh bị kết án ở Nga về tội do thám.

Londre 12-4 - Vừa rồi 8 Kỹ sư Anh bị bắt ở Nga về tội đi do thám ở quê hương của Lénine. Họ bị cáo về những tội: chực phá hoại các nhà máy điện chính để giảm số xuất sản những đại bác và thép hạng nhất, định một phương pháp làm hỏng những bánh xe chạy bằng hơi nước trong khi có chiến tranh, và do thám về phương diện kinh tế, kỹ nghệ và chính trị từ năm 1930.

TIN PHÁP

Ông Herriot sang Mỹ

Ông Herriot được chính phủ Pháp cử sang Mỹ dự kỳ hội-nghị Kinh-tế thế giới. Ông đã đáp tàu Ile de France nhđ neo hôm 12 Avril.

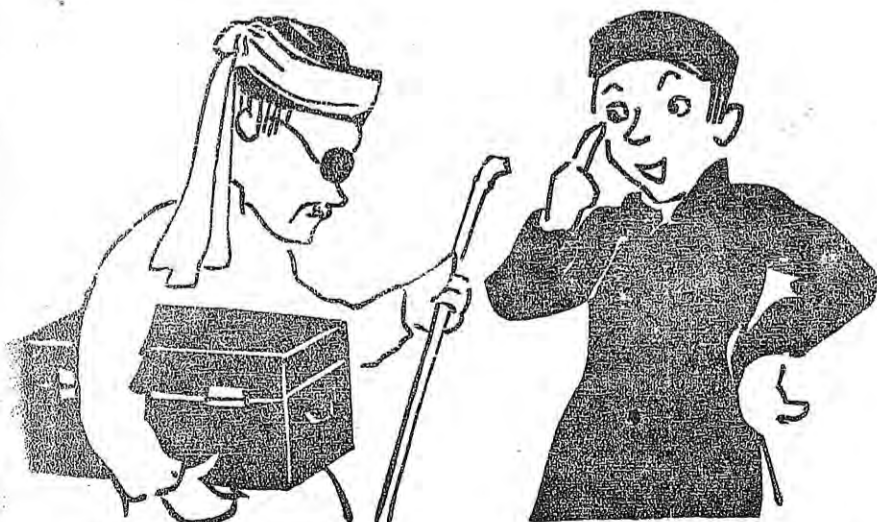
OUVERTURE 1er AVRIL

ĐỖ - HỮU - HIỆU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N.41 Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée, adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

- Thầy đội khăn đẹp ai thế?
- Ấy khăn cụ tôi mới « về » hồi trong năm.
- Thầy thuê xe hay đôn ở đâu?
- Tôi thuê ở trên phố Hàng ngang.
- Sao thầy không thuê xe hay đôn của sở Luois Chử?
- Ấy tại người ta đồn rằng; xe và đôn sở ấy xấu, chủ lại lừa công việc giao phó cả cho người làm.
- Ai bảo thế? Họ chẳng chỉ có thấy... Chử ông L. Chử là nhà cho thuê xe và đôn, đầu tiên đã được nhiều người tin vì xe tốt, đôn rộng rãi và đẹp, nhất là mọi việc đều tin cậy ông quản đốc cả

Xin chú ý đến Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai Rue Durantony cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, téléphone số 268, có một xiềng nhận khoán làm các nhà, cửa, đồ đất và bán các thức gỗ: cây phiến và xẻ, có xiềng máy cửa làm các thức cửa, liteaux, lattis, các cái cửa lá chớp và cọc. giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bản hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

bản hiệu xin khai một vài thứ và bán chiếu khách trong ít lâu như lim một thước giá

Rui lợp ngói 0m.027x0.027 Giá 0p056

Lattis 0m.027x0.010 Giá 0p30.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mừng 10 tháng riêng Annam thì bản hiệu mở cửa hàng
Kính cáo: Nguyễn-văn-Chức Entrepreneur à Hanoi

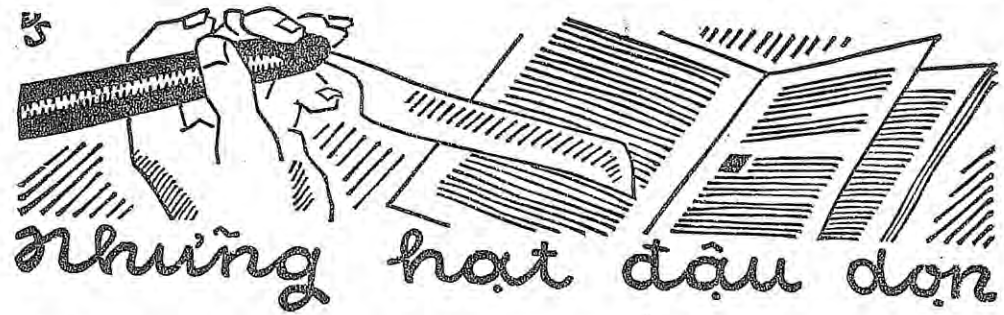

Sau buổi chợ-phiền của «Thương-đoàn» Phó ruộm Bờ hồ mệ, nhường cho «ảnh trắng men Hương-kỳ trả lời Chánh tây

- 1-Cá VÀNG là một thứ cá quý nhất mà không đáng quý, vì có câu: «các vàng bụng bạc».
- 2-Cá Đuối hay là cá Nhà Táng là một thứ cá ở dưới nước lại chết.
- 3-Cá «chuối» hay cá quả có vỏ.
- 4-Một con vật được các nhà buôn trọng dụng nhất là con cáo trắng (cáo bạch).
- 5-Người phố hàng Bờ béo nhất, vì có nói «béo như cái «bờ» sứt cạp».
- 6-Trừ phố hàng Bạc ra, người phố hàng «Vôi» bạc béo nhất (Nhân tinh trắng thể lại bôi (vôi)).
- 7-Hai phố biểu hiệu cho sự «khô» rồi đến sự «ướt» mà lại liền nhau là hai phố nhà «thương» khách và phố «quan thánh.» Nhà «thương» là một nơi những người ốm đau tập bệch, nghĩa là những người «khô» đến ở; «QUAN với THÁNH» ở đời còn ai sướng hơn nữa?
- 8-Tờ báo ra đã lâu mà vẫn hợp thời là tờ báo «Le Temps» bản Pháp.
- 9-Nước không đáng quý trong là nước Belgique «bên và rích». Nước ấy người Tàu gọi là nước (Bí) cái tên ấy nghe khó được quý.
- 10-Nước Anh-Lê tức là nước (Anh cát lợ) có nhiều thực địa, vì nước ấy có nhiều «Aah» hùng; Cát là cát; lợi là lợi; chỉ đều anh hùng đi trích phác khắp hoàn cầu (cát) lấy (lợi) của nước khác, cho nên nước ấy có nhiều thực địa.
- 11-Chữ ấy là chữ Thương đầu chữ ấy là chữ T = tê-giác; cuối là chữ G = con dê. Bồ chữ đầu đi thành chữ hương = thơm. Nửa trên là Thư = sách. Nửa dưới là Ưng = gần. Toàn thân là chữ Thương = Cái thương là một thứ đồ dùng của các trường đời xưa để đánh giặc.
- 12-Chữ này là chữ LUON. Cái lờ (L) để bắt cá. Mất đầu, nghĩa là bỏ chữ L đi, thì còn UON nghĩa là ỒM. Nửa trên Lu để đốt TRẦM thơm ngào ngọt, nửa dưới ON nghĩa là biết Ồn, chẳng bạc béo. Thân con lươn giải, Ca rạo có câu: «Anh hùng như thể thân lươn. «Khi cuộn thì vắn, khi vươn thì giải,

MỚI ! ĐẸP !

Có nhiều kiểu chữ rất mới !
 in rất đẹp !
 Lại giá đặc biệt !
 Nhận in đủ các sổ sách, báo chí, quảng cáo, danh thiếp, v.v.
 Imprimerie Moderne
 62 Rue des Changeurs - Hanoi
 Télé. N° 336

Vấn câu kỳ

Trích trong bài xã thuyết báo «Thục-Nghiệp» số 21.
 «Cái đích mà chúng tôi muốn cùng với các bạn đi thuê nhà cùng tiền là đập mạnh vào khối óc của những ông nghiệp-chủ chẳng muốn nhờ một cái lông chấu để làm lợi cho người,

1ol Chữ đích chỉ dùng vào nghĩa chỗ đề ngấm mà bản, tuy có đồng nghĩa với chữ mục đích, song chữ mục đích đã quen tai rồi; ông P. T. Trúc không nên viết câu kỳ mà làm mờ nghĩa câu văn, vô ích,

2ol Câu cái đích mà chúng tôi muốn tiền, không những là một câu viết sai mọc mà lại chẳng có nghĩa chi hết.

3ol Không thể viết: « cái đích... là đập vào óc » được.

Ông P. T. Trúc lên tập viết lối văn giản dị! Ông sẽ đỡ tốn công khó nhọc vô ích để nện lời mà độc giả chúng tôi cũng đỡ khó nhọc để cố hiểu.

Đùn đùn chầy ra

Cũng số báo ấy trong mục «Nói giữa trời» của bác Phó chỉ có câu:

Nguồn thơ của người mình, vô luận lúc nào, chỗ nào, nó đều có thể đùn đùn chầy ra.

Tranh dư' thi số — 38

Giò dàu có giò lạ đời!

lòng hai ả lố nga.
 Ra: Avant lui avaient acquis deux filles ravissantes, (Xin hiểu ngầm là étaient nées).
 Nhưng cái đó có lẽ cũng không can chi, vì ông Vĩnh chỉ cốt dịch Kêu cho người Pháp xem mà thôi.

Câu văn cũng lạ
 Trích trong bài Vụ án mạng Phủ-đồng Đông-pháp số 2230:

Lạ nhất là nhân, cái ở trong cái ốc mà Tổ thấy mang theo nó cũng ra ná...
 Nhưng cái ở trong cái ốc thì biết nó thế nào mà cho là lạ! Mà vật lạ ấy Tổ mang theo hẳn rồi — nếu ốc Tổ có thể mang theo được — chứ còn thấy mang theo gì nữa. Sau nữa những cái ở trong ốc thì đem sơ sảng sa được với cái khác mà bảo na ná.

Khó hiểu
 Trích trong bài «Eclair hạ vô địch Huế» (Ngô báo 1688):

Eclair ăn quả Penalty đó, vì Ba lờ bóng đã cách gần bốn thước mà lúc đó hai hậu vệ Huế đã ngã, thấy nguy quá Ba lờ chân lại.

Vậy tại Ba lờ chân ai? Mà nếu Ba lờ chân thì sao Ba còn được đá Penalty? Khó hiểu quá!

Đời mấy míc, văn cũng mấy míc
 Trích trong bài: «Cái kỳ tài của hai ông vua tiểu thuyết...» (Văn-học tạp chí số 15:)

— Nhất là ba quyền... đã có cái mã lực kéo nhân quang cả thế giới chú ý vào quê hương ông..

Mã lực H. P.: cái sức trong một giây đồng hồ có thể nâng một kilo lên cao 75 thước.

Mã lực ở đoạn văn này nghe đã lạ tại t Cái mã lực ấy lại kéo được nhân quang cả thế giới, nghe càng lạ lắm.
 Đó là Văn-học kiêm Khoa-học!

Văn bí
 Cũng trong bài ấy.
 Đầu hết ông ra chào đời với nghề ngấm vịnh và có xuất b in mấy tập thơ như..

- Câu này có rất nhiều nghĩa:
1. Ông ra chào đời: ông mới ra đời
 2. Ông ra chào đời và nghề ngấm vịnh.
 3. Ông đem nghề ngấm vịnh ra chào đời, v. v.

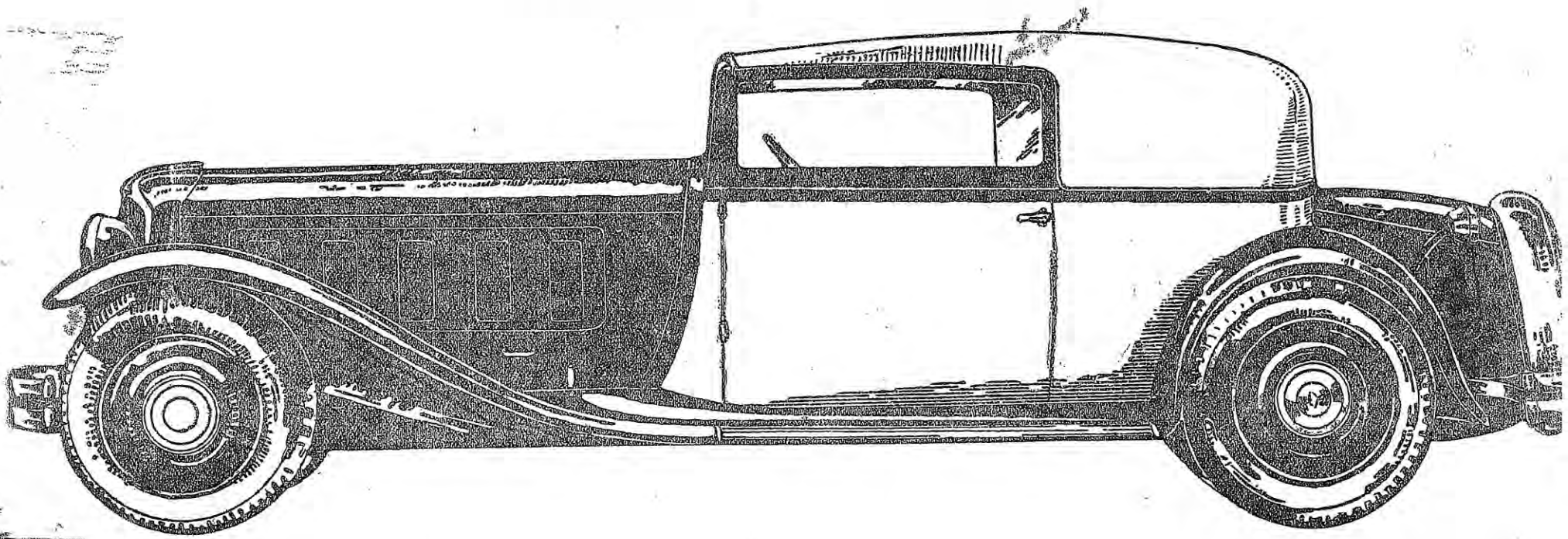
Có lẽ ông Đạm Trang dùng nghĩa sau cùng. Thi sao không viết cho gãy gọn? Sao không dùng một lối văn giản-dị có được không? Ấy là văn dịch đấy.
 NHẤT ĐÀO CAO

Mùa nức năm nay xin giới thiệu các ngài thủ phân Purblanc để đánh giầy mũ. Nó có đặc tính là: rất trắng vì chế toàn bằng nguyên chất Blanc de neige, sẽ đánh qua cũng đủ trắng một tuần lễ, không thôi tay không hại vải, không bả bụi, kỵ dán.
 Mua buôn hỏi M.C'ung 7 Phố Nhà Thờ (Lamblot) gần rẽ ra Hàng Hải Hanoi

Phòng khám bệnh của bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện N° 8 Rue de la Citadelle - Hanoi Téléphone 304
 Có chữa bệnh bằng điện - Có phòng thí vi-trùng. Chuyên chữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành hay cửa Đông, hàng Da sau phố xe Đều gần trường Cửa Đông Hanoi

**CHINH THỰC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ**

Xe Nerva Sport

hiêu RENAULT

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LY BỘC-QUYEN